

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

• F R A M K R I S T M E N N F R A M •

6 3 Å R G A N G

20. D E S E M B E R 1 9 5 1

A V I N N H O L D E T :
JULENS PERSPEKTIV - GÅTEN OM DE VISE MENNS
VISDOM - UTAN FÖREBUD - KIRKEÅRETS DESEMBER-
TANKER - DEN FØRSTE INTERNASJONALE LEG-
MANNSKONGRESS - PAVEORD OM MOR OG BARN -
DIKT AV TORE ØRJASÆTER - PRESTEJUBILEUM -
BØKER - RIKELIG MED UTENLANDSREPORTASJE.

NR.

45

48

NESTE NUMMER KOMMER 10. JANUAR 1952.

Jul- og nyttårs-gudstjenester i Oslo:

St. Olavs kirke, Akersv. 1.

Julaften:

Kl. 24: Midnattsmesse — Pontifikalmesse m. preken av biskop Mangers.

1. juledag:

Kl. 8.15 — 8.45 — 9.15: Stille messe.
Kl. 9.45: Low Mass (English Carols).
Kl. 11: Levittmesse m. preken.
Kl. 19: Festandakt.

2. juledag:

Kl. 7 og 8.15: Stille messe.
Kl. 9.45: Low Mass (English Carols).
Kl. 11: Høymesse m. preken.
Ingen aftenandakt.

Søndag etter jul:

Vanlige søndagsgudstjenester.

Nyttårsaften:

Kl. 19: Takkegudstjeneste m. preken av Hs. Hv. Biskop Mangers.

1. nyttårsdag (Menighetens bededag):

Kl. 7: Stille messe.
Kl. 8.15: Stille messe.
Kl. 9.45: Low Mass (English Carols).
Kl. 11: Høymesse m. preken.
Kl. 16—19: Utstilling av Alterets hellige sakrament.
Kl. 19: Andakt.

Søndag 6. januar

(Herrens Åpenbarings fest):

Kl. 7: Stille messe.
Kl. 8.15: Stille messe m. preken.
Kl. 9.45: Low Mass (English Carols).
Kl. 11: Levittmesse m. preken.
Kl. 19: Festandakt.

St. Hallvards kirke, Urtegt. 29.

Julenatt kl. 24: Midnattsmesse med preken.

1. juledag:

1. juledag:
Kl. 8: Stille messe.
Kl. 10.30: Høymesse m. preken.
Kl. 17: Festandakt.

2. juledag:

Kl. 8: Stille messe.
Kl. 10.30: Høymesse m. preken.
Ingen aftenandakt.

Søndag etter jul:

Vanlige søndagsgudstjenester.

1. nyttårsdag:

Kl. 8: Sangmesse m. preken.
Kl. 10.30: Høymesse m. preken.
Ingen aftenandakt.

St. Dominikus kirke, Neuberggt. 15.

Julaften kl. 16: Barnegudstjeneste.

Kl. 24: Midnattsmesse m. preken.

1. juledag:

Kl. 8.15: Stille messe.
Kl. 10.30: Høymesse m. preken.
Kl. 18: Kompletorium og sakramentsandakt.

2. juledag og 1. nyttårsdag:

Gudstjenester som på søndagene.

Grefsen kapell, Glads veg 23.

1. juledag:

Kl. 6: Stille messe.
Kl. 6.30: II. messe.
Kl. 9.30: Høymesse m. preken.

2. juledag:

Kl. 9.30: Sangmesse.

1. nyttårsdag:

Kl. 9.30: Sangmesse.

Jesu Hjerte kapell, Nyv. 17, Stabekk.

Julenatt kl. 24: Midnattsmesse m. preken.

1. juledag:

Kl. 10.15: Stille messe.
Kl. 10.45: Høymesse m. preken og festandakt.

2. juledag:

Kl. 10.05: Messe og sakr. andakt.

Nyttårsdag:

Kl. 10.45: Høymesse m. preken og takkeandakt.

(Bemerk toginnskrenkningene.)

Vår Frue Villas kapell, Montebello.

Julenatt:

Kl. 24: Midnattsmesse. Deretter II. Julemesse.

1. juledag:

Kl. 9: Høymesse m. preken. •
Kl. 16.30: Aftengudstjeneste.

2. juledag:

Kl. 8.30: Høymesse m. preken.
Kl. 16.30: Aftengudstjeneste.

ST. SUNNIVA SKOLE, OSLO

LILLEGULL

eller

ENGELN SOM FALT GJENNOM SKYENE

oppføres:

Torsdag 20. desember

Lørdag 5. januar

Onsdag 9. januar

Fredag 11. januar

Søndag 13. januar

Torsdag 17. januar

Kl. 18.00.

Billetter:

Voksne kr. 2.—, barn kr. 1.—.

Oslo menighetenes juletreffester

Fredag 28. desember kl. 20 for voksne
Lørdag 29. desember kl. 17 for barn
i foreningslokalet Akersveien 5.

Alle er velkommen.

St. Olavs- og St. Hallvardslagets
styrer.

MARIAKONGREGASJONEN, Oslo

Julemøte 4. jan. kl. 19 i St. Olavskirken

N. K. K. F

G L E M

ikke å kjøpe våre julekort for 1951

« N O R M A »

har alt i kolonialvarer

Ullevålsv. 1, Oslo. - Tlf. 33 23 09

EINAR LEONTHIN

Liturgisk kalender:

SØNDAG 23. DESEMBER: 4. søndag i Advent. Ep. I. Kor. 4, 1—5. Ev. Luk. 3, 1—6.

JULAFTEN, 24. DESEMBER: Vigiliemessen. Ep. Rom. 1, 1—6. Ev. Matt. 1, 18—21.

1. JULEDAG: I. messe: Ep. Tit. 2, 11—15. Ev. Luk. 2, 1—14. II. messe: Ep. Tit. 3, 4—7. Ev. Luk. 2, 15—20. III. messe: E. Hebr. 1, 1—12. Ev. Joh. 1, 1—14.

2. JULEDAG (onsdag): Stefan, Kirkens første martyr. Torsdag: Johannes, apost., ev. Fredag: De uskyldige barn, martyrer. Lørdag: Tomas, bisk., mart. SØNDAG 30. DESEMBER: Søndag i juleoktaven. Ep. Gal. 4, 1—7. Ev. Luk. 2, 33—40. Mandag: Sylvester I., pave, bekj.

1. NYTTÅRS DAG: Kristi omskjæring. Ep. Tit. 2, 11—15. Ev. Luk. 2, 21. Onsdag (2. nyttårsdag): Jesu navnefest. Ep. Ap. Gj. 4, 8—12. Ev. Luk. 2, 21. Torsdag: Oktavfest for evang. Johannes. Fredag: Okt. for de uskyldige barns minnedag. Lørdag: Vigilien til Herrens Åpenbaringsfest.

SØNDAG 6. JANUAR: Herrens Åpenbaringsfest. Ep. Is. 60, 1—6. Ev. 2, 1—12. Mandag, tirsdag, onsdag, torsdag og fredag: Oktavdager til Herrens Åpenbaringsfest. Lørdag: Den hellige familie.

OBS! Fra og med 2. juledag opphører de lukkede tider. Ved biskoppelig dispens er alle fritatt for abstinensbudet j u l a f t e n fra kl. 12 middag.

ST. OLAV

Redaktør:

Dr. theol. I. Hansteen Knudsen.

Telefon 42 37 43. Akersv. 5, Oslo.

Redaksjon og ekspedisjon:

Akersv. 5 I. Telefon 42 37 43.

St. Olavs eksp. og forlag: 9.30—16, unntatt mandag. Lørdag: 9.30—13. Utbetalinger kun tirsdag kl. 13—14.

Abonnementspris: Kr. 15.00 pr. år; for utlandet + avisporto.

Abonnement tegnes i ekspedisjonen og på ethvert postkontor.

Annonser må være innsendt innen onsdag aften.

ST·OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT

63. ÅRGANG

20. DESEMBER 1951

NR. 45-48

JULENS PERSPEKTIV

Av pastor H. Kielland Bergwitz

Juleevangeliet er alltid stoff til undring. For barn og for voksne, for leg og lærd. Vi blir ikke ferdig med det. Aldri. Heldigvis.

Vi husker gutten som hadde vært i Mandal. Han husket ikke noe av det. Var for liten. Men siden, da han var stor nok og hørte juleevangeliet var han veldig imponert. For han hadde jo vært i selve den byen — av verdensformat — hvor *all verden* skulle innskriveres. Hvor stor Mandal var, det var nå hva han undret seg over. Det annet var lett og greit — som historier og eventyr alltid er det for de små.

Siden var det vel andre ting som kom mere fram i fantasien hans. — Den store mannen, keiseren, Augustus, han som hadde makt nok til å gi *befaling* til *all verden*, f. eks. — Undring, beundring.

Tilslutt nådde han dybdene. Han ble opptatt, får vi håpe, av det virkelig store, av julens perspektiv — av det perspektiv over menenskeliv, menneskers streben og tanke som juleevangeliet så underfullt gir.

Er det ikke igrunnen slik med oss alle? Er vi ikke så lett opptatt av det *tilsynelatende*? Vi imponeres så lett av alt dette som er «stort» i dag, men som i morgen kanskje allerede er glemt. Vi imponeres av tekniske vidundere. Vi beundrer — eller frykter — dem som har makt, innflytelse i denne vår egen lille verden. Vi regner i det kvantitative. Kvalitet går upåaktet hen. Augustus — navnet betyr jo også den opphøyede — ble stor fordi tilfeldigheter, politiske konstellasjoner satte ham som leder av det engang så mektige romerrike. Mektig, fryktet var han. Dengang. Allikevel er Augustus — denne «opphøyede» — et skole-eksempel på hva jordisk makt betyr. I sin grav er han død, borte i den mest essensielle for-

stand. Ikke alene er han selv forlenget borte, men også det mektige romerrike, hele oldtidens kultur, alt hva hans navn stod for. Alt er vekkt. Han huskes kanskje, har et navn i historien. Javel. Men hvorfor? Som en i rekken av de mange romerkeisere? Riktig. Men først og fremst huskes hans navn ned gjennom tidene av alle kristne, gammel og ung, by og land, fordi hans navn i julens evangelium er knyttet til et lite fattigbarns fødsel.

I julebudskapet blir perspektivet, det vanlige, så forskjøvet. Det er såvisst ikke for Augustus eller Herodes at englene synger sin lovsang, sitt fredens budskap. Ingen hyldest til makten, til føreren, eller til det lærde menneskegeni. Relieffet blir et annet. Augustus nevnes bare, sammen med Quirinius, med Herodes. Men bare fordi det var i deres tid at Jesus, sønn, som man trodde av Josef, en tømmermann, ble født. Dette var *tidens fylde*. Det var da at Gud selv, den allmechtige, den sant opphøyede, *ble menneske som oss*.

Som oss. Ikke som Augustus. Ikke som folkedemagog eller finansmatador. Nei, som oss. Som et lite, fattig barn. I stall og krybbe. Under slitets, usikkerhetens almenmenneskelige kår. Allikevel var og er og blir han inntil tidenes ende vår bror, vårt ideal, vår frelser, vår Gud.

Julens perspektiv er perspektivet over vårt eget liv. —

Som sjelden før lever *vår* generasjon i utrygghet og frykt. Verden ruster — til atomkrig. Vi trues med oppløsning, med å bli knust, tilintetgjort. Så mange tror at det rustes til forsvar for alt som er hellig og stort i den hvite manns, gjennom sekler

åten om de vise menns visdom

Initial fra de kjente Hummel-julekortene.

Det store flertall av oss måtte gi avkall på pilgrimsreisen til Den evige stad i Det hellige år. Det laget seg ikke slik for oss at vi kunne dra avsted. Vi fikk da heller ikke anledning til å ta turen om Fatima og Lourdes hvor Den hellige jomfru hvisket sitt budskap til menneskeheten, heller ikke motta Den hellige fars velsignelse eller knele ned ved apostelen Peters grav. Og så underlig var det vel ikke at vi lyttet til beretningene fra alle de lykkelige som hadde kunnet ta avsted, men en smule misunnelse.

Det er mulig at vi, når vi under julehøytiden kneler ned foran krybben med Jesu-barnet i vår soknekirke, på samme måte vil føle en hemmelig misunnelse med tanke på de lykkelige hyrder og de tre vise menn, på Josef og Maria som fikk oppleve den lykke å se Kristus-barnet og å kjærtegne Hans lille skrukne legeme, mens våre liv forbrukes i en hard kamp for det daglige brød i en verden hvor troen må kjempe for å bevare det brohodet den har vunnet i våre hjerter.

nedarvede, kristne kultur. I øst øyner vi samtidens Augustus, av propagandaens flammeord utskreket som den over all skapningen «opphøyede». Han synes, lik Augustus, å holde all verdens menneskeskjebner i sin hule hånd. Vi spør: Skal vår tid, kanskje det kommende år, bli begynnelsen til enden, undergangen, tilintetgjørelsen av alt som talløse slekter har bygget og skapt av liv, trivsel, kultur?

Vi ser *mot vest*. Søker vi liksom ikke, ubevisst kanskje, i fantasien, også der slike «opphøyede» menn, personligheter som kan lede oss og en gang for alltid «knuse slangens hode»?

Utopiske drømmer!

Vi håper på fred. Vi ber om fred. Men vi frykter framtiden. Som alltid er forsynet opphøyet, uransakelig. Hva Gud ennå skal tillate av dårskap, synd, ulykke over mennesker, det vet vi ikke. Som før lever vi under arvesyndens følger. Under den naturlov, kunne en kalle det, som for menneskers hovmodsskyld, fra begynnelsen, har gitt makten over de manges skjebne i hendene på selvrettferdige og selvsikre tidens menn.

Alt kunne synes så mørkt og håpløst. Vi fatter ikke. Skal menneskets liv alltid være den fredløses vandring på jord?

Tenk om også vi hadde fått være til stede ved krybben i Betlehem!

Om vi bare hadde fått være en av følgesvendene i de tre vise menns karavane eller tilhørt hyrdenes lokale fagforening i Betlehem slik at vi hadde kunnet være tilstede de første få timer Guds Evige Ord tilbrakte på på jorden! Hvilken tro ville vi vel da ikke hatt!

Kjære leser — unnskyld at jeg forstyrrer disse skjønne drømmer som bokstavelig talt ikke hører hjemme noe sted. Vi har absolutt ingen grunn til å misunne de tre vise menn, hyrdene eller Josef og Maria fordi de hadde så «lett» for å tro og enda mindre har vi grunn til å tro at om vi bare hadde vært til stede, ville vår tro ha antatt gigantiske proporsjoner.

La oss ta for oss de tre vise menn. De var lærde menn og var etter alt å dømme kommet fra Persia; de hadde sikkert også litt kjennskap til jødernes religion som jødene hadde brakt med seg under sine vandringer i Den nære orient. Særlig var de opptatt av tanken på at Den Høyeste ville sende en befrier eller Messias for igjen å gjøre menneskene lykkelige. Tilsynekomsten på firmamentet av en ny lysende konstellasjon hadde kunngjort begivenheten for dem. Og drevet av en guddommelig impuls gikk de i gang med forberedelsene til den lange reisen til jødernes land, hvor de ventet at denne guddommelige befrier ville åpenbare seg.

Det er ikke så. Heldigvis. Det er lys i mørket. En mektig lysende stjerne. Den viser vegen til Betlehem. Som en gang de vise menn fra Østens land, så også de vise i Vesterlandenes dekadente kulturverden: De vandrer mot lyset. De kneler ned. I tilbedelse. Røkelse, myrrha, gull ofrer de. Seg selv, sitt liv, sin eiendom. Til hvem? Til fattigbarnet i krybben. Til ham som ble som oss. Til ham hvis makt og kraft og velde varer til tidenes ende. Til ham, hvis storhet ikke er «av denne verden». Til ham, som er selve Guds evige forbarmende kjærlighet. De vise vet: I ham er det håp.

«Fred på jord — fred på jord». — Slik lød englesangen. En utopi-menneskets verden i dag hvor alle de riktige perspektiver er blitt så helt forskjøvet. Allikevel — en levende sannhet i kristenmenneskets hjerte.

Fordi han har trodd —

fordi han eier den gode vilje —

fordi han kan tilbe et lite barn som det største

— er freden hans.

Måtte Jesusbarnet gi oss alle den sanne fred. Måtte julens budskap alltid være levende i våre hjerter.

H. Kielland Bergwitz

Etter ukers anstrengende reise gjennom ørkenland nådde de Jerusalem, hovedstaden og setet for jødernes konge, helt sikre på å finne byen preget av de oppsiktsvekkende nyhetene og en ny konges fødsel. Men der var ikke tegn til noen festutfoldelser. Der var overhodet intet som tydet på at noe helt ekstraordinært hadde funnet sted. Dypt skuffet og nedtrykket av denne mangel på nyheter i selve hovedstaden besluttet de å anstille undersøkelser i det kongelige palass. Du kan muligens fatte hvilken viljeanstrengelse det har kostet dem å slukke de tvilens gnister som ble tent i deres sinn: at det hele var en eneste stor feiltakelse, at de hadde tilbakelagt hundrevis av mil gjennom ørkenener helt forgjeves.

Så ble de ført fram for kong Herodes. Det herjede ansikt til denne gamle tyrannen bleknet da han hørte deres historie. De skiftende uttrykk i hoff-folkenes ansikter da ordene «stjerne» og «ny konge» ble nevnt, lovet ikke godt for disse fremmede fra Østerland. Og det er meget sannsynlig at de rødmet noen flyktige sekunder ved tanken på at dette jo antok karakteren av en utilgivelig, politisk-bommert. Orientalske fangehull og torturkamre kunne fortelle mer enn én uhyggelig historie om ufornuftige menn som hadde snakket for meget om forandringer i det herskende styre.

Gamle kong Herodes gjenvant imidlertid snart fatningen og viste stor interesse for denne «nyfødte konge over jødene». Han sammenkalte yppersteprestene og de skriftlærde og spurte dem om hvor denne person skulle fødes. En skriftlærd trätte fram for ham med en pergamentrull under armen. En benet finger pekte på et vers hos profeten Mika: «I Betlehem i Juda», stod der. Den listige gamle konge sendte sine rådgivere bort og ba vismennene helt privat si ham til når de hadde funnet barnet, slik at også han kunne oppsøke det og tilbe det.

De fryktsomme gjestene var ikke sene om å forlate den underlige og fremmedartede by, men hadde likevel vanskelig for å avgjøre om ikke denne usympatiske jødiske konge bare drev gjøn med dem. Men da de kom ut av den søndre byporten, fikk de igjen øye på stjernen. Trettheten og tvilen forlot dem. Hvor nær stjernen var og hvor klart den lyste!

Med nye krefter satte karavanen seg i bevegelse på veien mot Betlehem. Etter en times vandring var de fremme i den lille by. Forbauset så de seg omkring. Nattens stillhet ruvet over alt. Hvor var vel de feststemte mennesker? Og hvor det lysende slott der de kunne finne den nye kongen som var født? Noen snes små hytter var alt de kunne finne i mørket. Tror du ikke at en mørk stemme et øyeblikk ba dem vende om og avstå fra denne tåpelige leting som ikke førte noe sted hen?

Men så la de merke til at stjernen ble stående stille over en liten hytte i utkanten av byen. De steg av kamelene og bega seg dit bort. Lyden av et selskap som nærmet seg, brakte en ung mann til døren. Da han kom ut hilste han de fremmede vennlig og spurte om det var noe han kunne gjøre for dem. De trette reisende flokket seg på terskelen og så inn i det enkle lille rom i stor forventning. Med noen få linjer gjengir evangeliet scenen: «Og da de gikk inn i huset, fant de barnet med moren Maria, og de falt på kne og tilbad det; og de lukket opp

for sine skatter og ofret gaver til det: gull, røkelse og myrra.»

Tror du dette egentlig var så lett og liketil? Tror du dette var en lett måte å gripe troen på? De vise menn var kommet for å finne en mektig herre, sendt av Den Høyeste for å frelse menneskeheten. De var kommet for å legge sine skatter til rikdommen til den sagnaktige herrenes Herre og kongenes Konge. Men hva hadde de funnet? En enkel liten hytte. En bonde som husfar. En vennlig, liten ung mor. Et fattigslig svøpt barn. For en nesten skremmende prøve på tro! Og disse lærde og rike menn knelte ned på det harde, skitne gulvet i den lille hytten og tilbad det hjelpeløse lille barn *uten å stille så meget som et spørsmål.*

Det er sant at *Hans* kongelige følge var der: fattigdom, ydmykhet og enfoldighet; men ville du og jeg ha gjenkjent dem? Det er mulig at vi, om vi hadde vært i de vise menneskers sted, ville ha mumlet forlegent: «Vi beklager, men her må foreligge en feiltakelse; vi er nok ikke kommet til det riktige sted», — og at vi hurtigst hadde satt kursen hjemover og lovet oss selv aldri mer å forsøke å tyde stjernehimmlen. Vi har kanskje grunn til å takke Gud for at han ikke satte oss på samme trosprøve som disse vise menn!

Utan förebud

*Att plötsligt
som av en kallelse slungas
ut ur sin begränsning*

*att plötsligt
inte rymmas i de mått och höljen
livets villkor, dagens plikter bjuda*

*att plötsligt
känna sig förlora fästet
för sin kärlek och sin längtan*

*att plötsligt
se hur fängelsemurarna störta
livsperspektiven förskjutas*

*att plötsligt
famna världar och överblickar
fjärran om synkrets och vetenskap —*

*Att plötsligt
se sin gåtas lösning
skymtas i tusen möjligheter
hägrande bortom gränser
sprängda av en uppenbarelse —*

*Att plötsligt
utan förebud
stå ansikte mot ansikte med Gud!*

Gerhard Bungerfeldt

KIRKEÅRETS
DESEMBERTONER

xcita-

«Skynd og vekk opp!»

O, Oriens, splendor lucis aeternae, et sol justitiae: veni, et illumina sedentes in tenebris et umbra mortis!
O, oppgående avglans av det evige lys og rettferds sol: kom og opplys dem som sitter i mørke og i dødens skygge!

Samtidig som mørket senker seg ugjennomtrengelig tett over jorden, tennes lyset: Advent er kommet, lyset fra Herrens komme kaster alt sin glans over vegen.

Mens fasten har en ukristen opprinnelse, kom advent først noen århundrer senere. Denne forberedelsestiden før jul varierte på de forskjellige steder mellom fire og seks uker; etter hvert ble imidlertid den første skikken framherskende. Likesom fasten så er advent en tid for bot, og den liturgiske fargen er violett — men ånden som besjeler Kirken i tiden før jul er dog meget forskjellig fra den som preger fastetiden. Betegnende er det hvor hyppig *alleluia* forekommer i adventsliturgien.

Den dominerende skikkelsen i advent er Johannes døperen, sendt for å berede vegen for Herren, for å preke bedring og syndernes omvendelse. Liturgiens tekster er da også valgt slik at dette budskap kommer fram, som f. eks. i den herlige epistelen på første adventssøndag: «...den time er kommet da vi må stå opp av søvnen... Natten lir og dagen stunder til. La oss da legge bort mørkets gjerninger og ikle oss lysets våpen». (Rom. 13. 11—12.)

Ettersom adventstiden skrider fram, blir gledestonen sterkere. Tredje adventssøndagen, Søndag-*Gaudete*, da de violette messeskrudene må vike for de rosafargete, fylles helt av gledefull forvissning: «*Gaudete in Domino semper, iterum dico, gaudete!* — Gled dere alltid i Herren! Atter sier jeg, gled dere!» (Filip. 4. 4), synger vi i den vidunderlige inngangs-antifonen. Og ved kommunionen: «*Dicite: pusillanimes, confortamini et nolite timere, ecce, Deus noster veniet et salvabit nos.* — Si til de forsagte: vær frimodige, frykt ikke, se deres Gud kommer og frelser dere». (Jes. 35. 4.)

Samtidig trenger en utålmodig lengsel fram av melodiene og tekstene. Det slår en hvor ofte ordet «*excita* — skynd og vekk opp» forekommer i adventsofficiene. Samme utålmodige, bevende lengsel trer fram i de såkalte O-antifonene, som synges til Magnificat de siste nærmeste åtte dagene før jul. Her vender stadig ordet «*veni* — kom!» tilbake og til en melodi som hever seg som et lengsels-sukk. Overalt i advent møter vi tekster hentet fra Jesaias,

Den første internasjonale

De norske delegerte ved kongressen var pastor Alf Høgh og formannen i St. Olavs Forbund, Wilfred Fiala. En redegjørelse fra denne enestående begivenhet i Kirkens historie vet vi er ventet med stor interesse. Her bringes den som den foreligger fra formannens hånd.

Den første verdenskongress for legapostolatet ble holdt i Roma i tiden 7.—14. oktober. Den varte således bare en uke, men den var blitt forberedt gjennom et helt år. Initiativet gikk ut fra Katolsk Aksjon i Italia, og presidenten for den, advokat Vittorino Veronesi, var den drivende kraften både bak forberedelsen og på selve kongressen. Deltakerne besto av fire grupper: 1. Nasjonaldelegerte. 2. Delegerte fra internasjonale katolske organisasjoner. 3. Innbudte spesialister. 4. Innbudte fra landene bak jernteppet som ikke kunne sende nasjonaldelegerte.

I alt deltok over 2000 delegerte fra 74 nasjoner fordelt på 24 språk og representanter for 38 internasjonale organisasjoner. Alle raser og alle samfunnslag var representert, så kongressen i sannhet var et nasjonenes forbund. Forhandlingene ble ført på 5 språk: Spansk, fransk, engelsk, italiensk og tysk, og de forskjellige talene ble stensilert og delt ut på disse språkene. Mens forhandlingene i F.N. ofte må utsettes fordi kontorene ikke kan få distribuert innleggene på de to språkene som brukes der, på tross av at de råder over alle moderne

og brevjarlesningen i denne tiden er fra denne boken i Den hellige skrift. Den beste forberedelse som kan tenkes før jul er nettopp lesningen av Jesaias's bok, samt meditere over dens innhold. Da lever en med i den sinnstemningen Kirken vil inngi oss i adventstiden.

Advent betyr «ankomst». Tradisjonelt gis ordet en tredobbel betydning i forbindelse med det nye kirkeårets begynnelse. Dels venter vi Herrens komme i menneskelig skikkelse: Ordet som ble kjød, som vi feirer særlig ved julen. Advent bør være en tid da sakramentene får en særskilt plass i vårt liv. Endelig er advent en påminnelse om det eskatologiske perspektiv som vi allerede har sett bør lyse gjennom hele den kristne tilværelse: Herrens komme på himmelens skyer på den ytterste dagen, som evangeliet taler om på første adventssøndag. Selv om dette perspektiv har en skremmende dimensjon, er det fremfor alt fylt av håp og seiersglede: Kristus har seiret i sin Kirke en gang for alle, og hvert lem på hans legeme er kalt til å dele hans seier og hans herlighet. Derfor skal vårt liv her på jorden være en advent: en forberedelse på Herrens komme.

Med julehøytiden fullbyrdes dette håpet vårt: mørket er overvunnet og lyset bryter fram med blendende styrke: «*Lux fulgebit hodie super nos! quia natus est nobis Dominus!* — Idag stråler lyset over oss, for Herren er oss født!»

Gunnel Vallquist

kongress for legmannsapostolatet

hjelpemidler, var det aldri nødvendig å utsette noe på legmannskongressen. Dette vitner om både glimrende organisasjon og stor offervilje, for alt arbeide ble gjort av frivillige.

Den religiøse åpningsseremonien fant sted i St. Peterskirken søndag 7. oktober. Selebranten var kardinal Piazza, Umiddelbart etter ble åpningsmøtet holdt i Palazzo Pios praktfulle kongressal. Talerne var kardinal Pizarro og advokat Veronesi.

Intet «Katolinform» eller «Pavinform»

Presidenten sa bl. a. i sin velkomsttale at hensikten med kongressen var å utveksle meninger og erfaringer for å styrke og aktivisere det katolske legapostolat i hele verden og finne fram til nye veier i arbeidet, som en motvekt mot de oppløsende tendenser i tiden. Vi må sette all vår tro, all vår vilje, all vår kraft inn i kampen for de kristne verdier, for Kirken, for vår sivilisasjon, mot den dødelige faren som verdenskommunismen innebærer. Hensikten var ikke å danne en ny internasjonal katolsk organisasjon, ikke å ta opp politisk arbeide. Dette var det nødvendig å framheve, fordi kongressen hadde vakt interesse over hele verden også utenfor katolske kretser, og det var blitt påstått at målet var å skape et slags katolsk «Kominform», så kongressen skulle bli opptakten til et «Katolinform» eller «Pavinform».

Om kvelden var kongressen byens gjester på Capitol, og mottakelsen der ble, som senere også mottakelsen på Engelsborg, en opplevelse av selve «1001 natt», så fantastisk var rammen om begge mottakelsene.

Kongressdagene ble åpnet med messe og betraktning i Peterskirken eller i Katakombene. Hovedforsamlingen tok til kl. 9.30 og varte til 12.30—13-tiden. Etter en nødvendig spisepause, som ble brukt til komitémøter og konferanser av forskjellig slag, fulgte så arbeidet i arbeidsgruppene til kl. 19—20. Arbeidsgruppene — 20 i tallet, fordelt på to serier á 10 — ble faktisk hovedsaken ved kongressen. Her ble problemene drøftet, og delegater fra de forskjellige landene gjorde rede for stillingen og arbeidet på sine respektive arbeidsfelter, meninger og erfaringer ble utvekslet, metoder, mangler og resultater diskutert og praktiske retningslinjer trukket opp. Arbeidsgruppene omfattet følgende saker:

1. serie: Offentlig opinion, presse, kino, radio, televisjon. Arbeidet blant studenter og intellektuelle. Forsorg og sosialarbeide. Familieproblemer. Katekisme-undervisningen. Barnespørsmål. Ungdomsspørsmål. Sykepleie og helsearbeide. Skolespørsmål. Arbeids- og arbeiderproblemer.

2. serie: Håndverk, håndverkere og fagfolk. Samfunnslivet. Sport og fornøyleslivet. Misjonsproblemer. Menighetsarbeide. Internasjonalt samarbeide. Emigrasjonsproblemer. Kvinnespørsmål. Kunst og kunstnere. Arbeidet for gjenforening av de kristne.

Det var selvfølgelig ikke mulig å ta del i samtlige arbeidsgrupper, så forbundets utsendinger konsentrerte seg om dem som de mente var av mest interesse og aktualitet for våre forhold. Slik hadde de innlegg både i gruppen for katekisme-undervisningen og i gruppen for arbeidet for gjenforeningen av de kristne. I denne siste

gruppen fikk den norske delegasjon tildelt en rommelig tid til framstilling av arbeidsforholdene i de nordiske landene, og da særlig Norge. St. Olavs forbunds arbeidsprogram vakte alminnelig anerkjennelse. Det framgikk klart at dette fullt ut var i pakt med tiden og i overenstemmelse med de retningslinjer som Kirken gir for legapostolatet. Det var interessant å se at vårt arbeid her hjemme på mange felter var i samsvar med arbeidet i andre land. — Dessverre var ingen av de andre nordiske landene representert på kongressen, og det ble lagt merke til at Norge var med og vist særdeleshet stor interesse for Kirkens arbeide her oppe. Begge de norske delegerte ble ofte forundret over hvor inngående folk selv fra de fjerneste land kjente til norske forhold, og da i første rekke til norsk litteratur. Mange kontakter ble knyttet på denne måten.

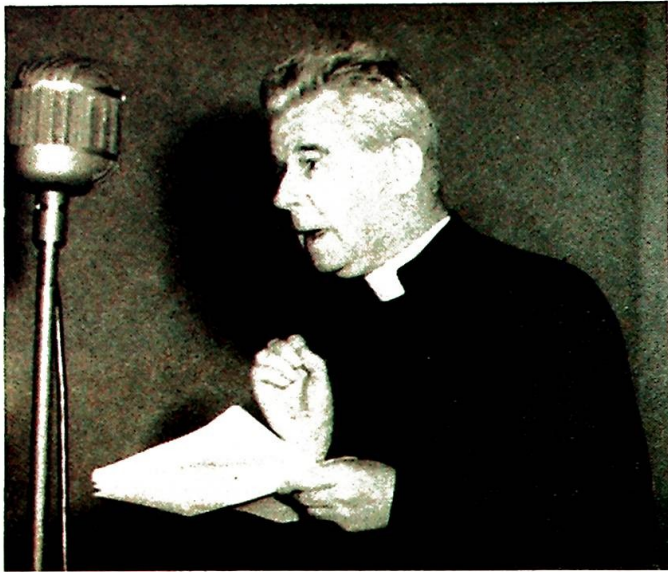
Kongressens store opplevelse

ble uten tvil åpningsforedraget ved *mgr. Cardijn*. Det var ventet med stor spenning av alle som kjente noe til hans gigantiske arbeide for arbeiderungdommen, og hvem i den katolske verden er vel ukjent med det? Foredraget overgikk alle forventninger, både med sitt alvorlige innhold, sin klare og konsise oppbygning og den glød det ble farmført med. Det rådet åndeløs stillhet i den fullpakkede salen under hele foredraget. Det var tydelig for enhver, at *mgr. Cardijn* opplevde problemene der han sto, derfor virket hans person også så fullstendig fascinerende. Ikke bare han selv var likesom ute i marken, midt i brennpunktet for problemene, men han dro alle oss andre med seg og lot oss oppleve alvoret i den kampen som raser i verden i dag, en kamp for eller mot Kristus.

Hensikten med *mgr. Cardijns* foredrag, var å klarlegge de problemer som reiser seg for legapostolatet i dag, og gi rammen for det. Alle — fra arbeideren, vitenskapsmannen, politikeren og helt opp til Den hellige far, var klar over at en ny verden vokser fram, en verden som står ved et avgjørende vendepunkt. Denne verden krever et nytt apostolat, ikke nytt i sin opprinnelse, sitt budskap eller innhold, men egnet til å møte nutidens problemer. *Mgr. Cardijn* kalte sitt foredrag et S. O. S., et troens

Utenfor kongressens hovedkvarter i Via della Conciliazione, Roma.

Monsignore Cardijn holder sin store tale til kongresen.

og håpets rop til verden i «den største misjonstid Kirken noen gang har hatt». Misjonsmarken er større enn noen sinde, arbeidet går dypere og krever flere arbeidere, og da ikke minst legfolk besjelet av oppofrelse og fromhet.

Taleren kom inn på den rivende utviklingen i de seneste årtiene, industrialiseringen, samhandelen, de forbedrede kommunikasjonsmidler, framskritt i vitenskap, lægekunst og helsearbeide, som har økt gjennomsnittslevealderen i uanet grad. Mens den i forrige årh. varierte mellom 20—30 år, ligger den nå på 60 år og mer: I Frankrike 63, i Norge og U. S. A. på 67 år. Folketallet er steget enormt. Mens man i 1700 regnet med ca. 563 millioner mennesker på jorden, i 1800 med 900, i 1900 med 1 milliard 600 millioner, regner man i dag med 2 milliarder 400 millioner. Fortsetter det slik, vil verdens befolkning om kort tid være oppe i det tidobbelte av i dag. Ser en så på fordelingen av denne folkemassen m. h. t. til religionen, finner vi at 400 millioner er katolikker, og av disse lever ikke mindre enn 67 millioner under kommunistisk terror; 400 millioner hører til andre kristne samfunn, og også mange av dem er under den røde terror. 1 milliard 600 millioner hører til ikke-kristne religioner. Disse tallene stiller Kirken og den enkelte overfor store problemer. De må løses, og løsningen er vanskelig, ikke minst p. g. a. den hurtige utviklingen og særlig fordi denne utviklingen er så ujevnt fordelt over verden. Denne nye verden er det som krever et nytt apostolat, dvs. et apostolat avpasset etter tidens krav. Et moment vi må regne med, er også tendensen til enhet som går gjennom menneskeheten; den går ikke bare i retning av universalismen mellom menneskene, men også i retning av ensretting. Kravene om Europas, Asias, Afrikas enhet, er utslag av dette, så vi her har å gjøre ikke bare med et faktum, men med et samvittighetsspørsmål.

I sentrum av disse problemene står arbeidsspørsmålet. Den mekaniske utviklingen har skapt en hær av lønns-mottakere, som er blit et verdensproblem, et menneskeproblem, et apostolisk- og et misjonsproblem. Utviklingen er vokset ut over både den enkeltes og de mindre samfunnsenheters evner og rekkevidde, så tendensen går i retning av statsdirigering, en dirigering som truer selve individets eksistens og rettigheter. Den menneskelige person er i faresonen. Bare forsvaret fra en lære og en sosial

organisasjon som tar sikte på individets og familiens liv og rettigheter, kan redde mennesket som individ.

Går vi så inn til hjertet av tidens store problem, ser vi at kampen ikke er avgrenset til kontrollerbare og beregnelige faktorer, men er blitt *Messiansk* og går ut på å frelse mennesket. Men dessverre, alt for mange slår ikke inn på fornuftens og troens vei, men mener å kunne løse problemene med maktmidler. Slik blir menneskeheten, for å si det med Den hellige fars egne ord, «delt i to leirer: for eller mot Kristus». Utgangen må da bli enten frelse i Jesus Kristus eller undergang for mennesket. Verden svarer i og for seg til Guds kjærlighets planer, men menneskets synd er, at det ikke vil ta imot denne Guds kjærlighet.

Jesu Kristi oppgave i verden er veien til frelse. Denne oppgaven føres videre av Kirken, presteskaperet er bærere av hans apostolat, men ikke alene. Hele Kristi mystiske legeme er med og må være med. I dag er tiden kommet for utvidelse av og intensivering av Kristi og Kirkens misjon i verden i lyset av tendensen til enhet i menneskeslekten. Det er framfor alt legapostolatets tid, legfolket utgjør den store massen som utviklingen først og fremst berører, den griper inn overalt i deres liv. De får derfor et ansvar som kristne, et apostolisk ansvar, et misjonsansvar. De kan ikke unnværes og ikke erstattes i Kirkens arbeide til frelse for verden, derfor vokser kravet fram om en nødvendig kristen aksjon som skal gjennomtrengre og inspirere hele den materielle, intellektuelle og åndelige utvikling i verden. Den krever: 1. Kristne som lever sin tro fullt ut. 2. Kristne som er klar over å ha en særlig misjon. 3. Kristne som trenger inn på alle områder av livet med Jesu Kristi budskap.

Kongressen er derfor et ledd i Forsynets styrelse, en nødvendighet til samling om legfolkets store, ununnværlige misjon i Kirkens liv og arbeide.

En storm av bifall fulgte foredraget, og det er ikke for meget sagt, at det ble kongressens store opplevelse, inspirasjonen som drev arbeidet i dagene som fulgte. Viljen til arbeide og innsats ut fra overnaturlige prinsipper og for å fylle ansvaret vi alle bærer for verden og Kirken, gikk som en rød tråd gjennom alt og alle på kongressen, og denne viljen ble næret og båret av Eukaristien og inderlig felles bønn.

Store foredrag

Det ville kreve alt for meget av St. Olavs kostbare spalteplass å komme inn på de øvrige foredragene. *Erkebiskop Gracias* trakk i et meget spirituelt foredrag opp legapostolatets historie fra de 72 disiplene som frelseren valgte og sendte ut, over de forskjellige oppgavene som oldkirken lot til legfolket, middelalderens laug og gilder og den nyere tids kongregasjoner, foreninger o. a. organisasjoner. Aldri hadde Kirken manglet legapostolat eller forsømt det, Katolsk Aksjon var ikke noen ny oppfinnelse, eller noe hensøvet og forsømt som måtte gjenvekkes.

Kardinal Caggiano kom inn på det dogmatiske grunnlaget for legapostolatet og forholdet mellom det og Kirkens ordinære apostolat: prestedømmet. Ved dåpen og feringen har legfolket ikke bare plikt, men rett til å ta del i apostolatet under ledelse av geistligheten. Mellom disse to bærere av apostolatet må det råde det mest intime samarbeide, legfolket skal, som Den hellige far, uttrykte det, være «presteskaperets forlengede arm».

Erkebiskop Siri av Genova, ga i et åndfullt foredrag retningslinjene for legfolkets utdannelse til apostolatet

med særlig vekt på den åndelig-religiøse siden som må prege det. Kallet til legapostolatet er Kristi kall, et overnaturlig kall og må bli oppfylt gjennom både naturlige og overnaturlige midler. Det krever innsats av hele mennesket, slik mennesket står i Guds frelsesplaner. *Josef Rommerskirchen*, leder av det tyske ungdomsforbund, ga i sitt foredrag retningslinjer og ønsker for den praktiske utdannelsen av legapostlene, kravene som reiser seg, mål og midler.

I de to foredragene om en kristen sosial ordening kom *P. Serrarens*, generalsekretær for de kristne fogforeningers internasjonale føderasjon, inn på nødvendigheten av å organisere arbeiderne på kristen grunn, og han kalte fagforeningene «det største konstruktive element» i oppbygningen av en kristen sosial orden. *C. Flory*, president for «Den Sosiale Uke» i Frankrike, kom inn på Kirkens sosiallære og det sosiale arbeide ned gjennom tidene, på det åndelige grunnlag som alt sant sosialarbeide må bygge på, rettferd og kjærlighet, på forholdet mellom individ og samfunn, nødvendigheten av formidlende ledd mellom dem, familiens altoverskyggende oppgave i det sosiale arbeidet.

Spørsmålet om katolikkens deltagelse i og ansvar for det internasjonale samkvem ble også klarlagt av to foredragsholdere. *Frk. C. Schaeffer*, ga en utredning om F. N. og de katolske internasjonale organisasjonene og deres arbeide, og *R. S. De Franch*, generalsekretær for Pax Romana, redegjorde for legapostolatets internasjonale karakter, arbeidet som blir gjort av katolikker på forskjellige internasjonale områder og våre plikter som statsborgere og medlemmer av en verden som tenderer til og må nå fram til enhet.

På møtet av delegasjonslederne lørdag kveld, ble kongressens arbeide sammenfattet i «Generelle konklusjoner», som neste dag skulle legges fram for Den hellige far. Møtet varte til over midnatt med diskusjoner og forslag, det avsluttende redaksjonsarbeide måtte så i løpet av natten gjøres av presidentskapet. Som en vil forstå, var det en arbeidskongress preget av alvor og av vilje til innsats, og vi kan ikke nok beundre og takke dem som sto i spissen for dette veldige tiltaket. De fortjener all ære og honnør.

Kongressens konklusjon

Kort sammenfattet går kongressens konklusjon ut på følgende:

Legfolkets apostolat er et ledd i Guds planer til frelse for verden, for Jesus Kristus, verdens Frelser, bygde opp sitt mysiske legeme, Kirken, slik at alle lemmene fikk sin plass og oppgave til å bidra til legemets vekst i tro og kjærlighet (Ef. 4. 11). Legfolket vil i troskap fullføre denne sin oppgave i samarbeide med og innordning under hierarkiet og gå inn for sin misjon, som i første rekke er med full respekt for den enkeltes frihet å føre alle mennesker til troen på og kjærligheten til Kristus. Dette krever av dem, at de forsøker å gjøre de

Den sydligste og nordligste av deltagerne — tilh. *Wilfred Fiala*.

Fra den praktfulle kongressalen i Palazzo Pio.

evangeliske prinsipper og evangeliets ånd levende også i den materielle verden. Verden i dag krever dette apostolatet mer enn noen gang før, ikke minst til kamp mot de totalitære systemer som truer individets rettigheter. Organisasjonen i dette arbeidet og formen for det kan og må være høyst forskjellig; men gjennom alt arbeide må det gå en levende ånd av broderlig samarbeide. Legfolket må også utdannes og oppdrages til å fylle sin oppgave i apostolatet, særlig ved å bli gjennomtrengt av ønsket om å nå fram til den evangeliske fullkommenhet. De må også aktivt gå inn for oppbygningen av en sann kristen sosialordening og yte sitt bidrag til en mer rettferdig fordeling av verdens goder, bedre hus- og lønningsforhold, større andel for alle i de kulturelle godene. For å kunne løse disse problemene fullt ut, må katolske legfolk se det som en tvingende oppgave og plikt også å ta del i det internasjonale livet og arbeide på å opprette internasjonale katolske organisasjoner og utdanne sine folk for internasjonalt arbeide.

Med alle krefter vil det katolske legfolk gå inn for å sikre verdensfreden på et grunnlag av sannhet, rettferd og kjærlighet, og de vil derfor søke selv å nå fram til og også føre andre til et overnaturlig syn på og kristen inspirasjon av forholdet mellom folk og nasjoner. Med medfølelse og stolthet minnes de sine forfulgte trossfeller bak jernteppet og deres troskap og heltemot i trengslene og bærer fram en levende protest mot enhver krenkelse av menneskets hellige rettigheter — hvor dette så enn skjer og under enhver form.

Idet kongressen enstemmig erklærer sin troskap mot Den hellige far og hierarkiet i taknemmlighet og sønnlig hengivenhet, retter de denne høytidelige appell:

1. Til alle katolikker, at de vil ofre seg selv uten forbehold til tjeneste for Kristus ved personlig og ivrig deltagelse i Kirkens arbeide.
2. Til alle kristne, hva samfunn de enn hører til, å gå sammen om å hevde Guds absolutte herredømme og rettigheter over både det private og offentlige liv.
3. Til alle mennesker av god vilje som vil sikre menneskets rettigheter som individ, å gå inn for en materiell verdensorden grunnlagt på naturloven og de åndelige verdiers overhøyhet.
4. Til alle mennesker retter verdenskongressen for legapostolatet en levende appell om å samarbeide for et sant, menneskelig internasjonalt samfunn, som den nødvendige betingelse for sann fred.

Søndag 14. oktober deltok kongressen i pontifikalmessen, som ble feiret i Laterankirken etter den armenske ritus av kardinal Agagianian. Det var 1500-års minnet for konciliet i Calcedon som ble feiret, og det var et høytidelig øyeblikk da folk av alle nasjoner etter messen i fellesskap sa fram trosbekjennelsen. Her opplevde en som på kongressen Kirkens universalitet, dens enhet i alt som er nødvendig, dens frihet i alt som er bisaker og framfor alt dens kjærlighet i alle ting. Om ettermiddagen kl. 3, fant så det avsluttende møte for kongressen sted for overfylt sal, og samlet gikk så deltakerne til Vatikanet til audiensen hos Den hellige far. Pius XII var for anledningen kommet inn til Roma fra Castel Gandolfo, og han hadde uttalt ønsket om å bli forestillet for samtlige delegasjonsledere. Alle hadde sett fram til denne høytidsstunden, alle gledet seg til den og den ble da også en overveldende manifestasjon av den inderlige kjærlighet og hengivenhet som binder hjorden og den øverste hyrden sammen: Den hvite, asketiske skikkelsen, båret på sin trone høyt over pilegrimenes skare, gjorde da også et uforglemmelig inntrykk på alle som var til stede. Hans verdige ro strålte ut hjertevarme, og den ble besvart med en strøm av levende tillit fra hans barn fra alle verdenshjørner. Paven talte på fransk, klart og tydelig, så hans røst kunne høres gjennom hele Benediksjonssalen, hvor kongressens deltakere med sitt følge var samlet. Alvorlig lød hans manende appell om arbeidet i den Katolske Aksjon. (Talen er gjengitt i forrige nr. av St. Olav.) Alle følte at her fikk de den autentiske fortolkningen av apostolatets ånd, her fikk de den autentiske sendelsen til å gå ut til alle folk som Kirkens arbeidere og medarbeidere med dens viglede tjenere. Kronen ble satt på det arbeidet som var gjort til arbeid som uten tvil kommer til å gi rike frukter til velsignelse for menneskeheten.

Korsvei-andakt i Colosseum

Kongressen var så rik på opplevelser, at det er vanskelig å si hva som var høydepunktet for den. Ved siden av audiensen hos paven og mgr. Cardijns tale, var vel korsveiandakten i Colosseum fredag kveld den begivenheten som gjorde det sterkeste inntrykk, ikke bare p. g. a. omgivelsene, de gamle minner fra Kirkens martyrtid, som lå der badet i flomlys, og den veldige skaren fra alle land, som med tente lys i hendene mintes og bad for «Fratibus persecutionem patientibus, for brødrene som lider forfølgelse». Korsveiandakten varte fra kl. 21 til kl. 24.30, og de fjorten korsveistasjoner ble dannet av landflyktige fra 14 nasjoner som ligger under kommunistisk tyranni: Albania, Bulgaria, Bøhmen, Kina, Korea, Kroatia, Litauen, Polen, Rumania, Russland, Slovakia, Slovenia, Ukraina, Ungarn. Betragtningen ved hver stasjon ble holdt på de respektive lands språk, de sang sine hjemlige religiøse sanger og hver stasjon ble avsluttet med en for anledningen skrevet bønn på latin. Til sist ga kardinal Agagianian, som selv er landflyktig fra Georgia, velsignelsen. Det var hele Kirken i bønn for de forfulgte brødrene, et pant på at brutal vold blir møtt med åndens makt og våpen, og ikke en som var til stede, var vel i tvil om hvilken av de to makter som til sist vil gå av med seren.

*

Skal vi til sist samle inntrykket av kongressen i en sum, blir vel sluttsummen en levende opplevelse av at verden i dag, på tross av alt mørket som råder, ennå er rik på mennesker som har god vilje, mennesker som arbeider og ber om lysets seier, og som er inderlig overbevist om at deres sak har sannhetens og livets rett. Et annet blivende inntrykk er den åpenhet som preget alle innlegg på kongressen, her ble alle ting nevnt med sitt rette navn, her var det ingen diplomatisk tale, ingen mangel eller feil som ble stukket under stol. Viljen til saklighet, til å lære og gjøre godt var åpenbar hos alle. Kirkens universalitet trådte fram i dagen som en realitet, ikke bare fordi alle folk og raser var representert som like menn og brødre, heller ikke bare fordi alle stender og samfunnsklasser var representert. På en og samme dag talte således hertugen av Viet-Nam, av verdens eldste keiserslekt, og en dokkarbeider fra London, en riktig cooney-londoner. Nei, Kirken er også universell fordi det ikke finns et eneste område av menneselivet hvor den ikke har sine arbeidere og sitt arbeide, alt og alle er omfattet av Kirkens levende kjærlighet og omtenkssomme omsorg, ikke noe menneskelig er den fremmed. Og midt i alt dette sosiale arbeidet glemmer den ikke det vesentlige: Den overnaturlige ånd og det guddommelige prinsipp som må bære hele verket om det skal nå sitt sanne mål. Som en rød tråd gikk det gjennom alle forhandlinger og drøftelser: «Dersom Herren ikke selv bygger huset, arbeider de forgjeves som bygger på det». Dette toner også gjennom den bønn som Pius XII selv skrev til kongressens medlemmer og ga dem med som gave, hjelp og velsignelse til arbeidet i Den katolske aksjon:

Pius XII's bønn for Katolsk aksjon

Herre Jesus Kristus, du ga oss den ære å få gi vår hjelp, om enn svak og ringe, til hierarkiets apostolat, og du ba til din himmelske far for oss, ikke at han skulle ta oss bort fra verden, men frelse oss fra det onde. Gi oss i fylde ditt lys og din styrke, så vi kan vinne over mørkets og syndens makt i oss, og med våre plikter for øye og tent av iver for din sak, kan holde ut i gode gjerninger og slik gjennom det gode eksempel, gjennom bønn og iver og med overnaturlig ånd dag for dag, bli verdige til vårt kall og vår oppgave og skikket til å reise og utbre ditt rike blant menneskene, våre brødre: Rettferdens, kjærlighetens og fredens rike. Amen.

*

Den norske delegasjon vil gjennom St. Olav takke våre kjære Maristpatres for den hjelp de ydet oss under kongressen. En hjertelig takk også til biskop dr. J. O. Smit for gjestfrihet og vennlig hjelp.

Wilfred Fiala

PAVEN:

Alt må gjøres for å redde både mor og barn!

Kirken har aldri, ikke i noe tilfelle, lært at barnets liv skal foretrekkes framfor morens liv.

Det er feilaktig å stille spørsmålet som et alternativ: enten barnets eller morens liv. Hverken morens eller barnets liv kan tas ved direkte inngripen. I begge tilfelle er det bare ett krav, nemlig at alle anstrengelser blir gjort for å redde både morens og barnets liv.

Et uskyldig menneskeliv har krav på å bli beskyttet mot ethvert direkte og frivillig angrep, fra sitt første øyeblikk og under hvilke omstendigheter det enn måtte være. Dette er — ut fra det kristne livs-syn — en av den menneskelige persons fundamentale rettigheter med almen gyldighet. Det gjelder både det liv som ennå er skjult i sin mors liv og det som allerede er forløst. Ut fra dette forkastes både et direkte fosterdrap og et direkte barnemord før, under og etter fødslen. Sondringen mellom disse forskjellige stadier i livsutviklingen før og etter fødslen kan være berettiget i sivil- og kirkeretten og med hensyn til visse privat- og kriminalrettslige følger. Men ifølge moralloven dreier det seg i alle disse tilfeller om et alvorlig og forbudt inngrep mot det ukrenkelige menneskeliv.

Dette prinsipp gjelder både barnets og morens liv.

Det er en av legevitenenskapens skjønneste og edleste bestrebelser stadig å søke nye veier for å sikre begges liv. Hvis det til tross for alle vitenskapelige framskritt fremdeles skulle forekomme tilfelle da vi må regne med morens mulige død dersom hun vil føre det liv hun bærer i seg fram, og ikke vil utslette det stikk imot Guds bud, «Du skal ikke drepe», da har den som helt til det siste øyeblikk har forsøkt å hjelpe og redde, ikke annet å gjøre enn med ærbødighet å bøye seg for naturens lover og det guddommelige Forsyns bestemmelser.

En innvender at morens liv, særlig når hun har mange barn fra før, er av uforlignelig større verdi enn livet til et ufødt barn. I visse juridiske diskusjoner har denne teorien om ulike verdier funnet innpass. Svaret på denne smertefylte innvending er imidlertid: Det uskyldige livs ukrenkelighet hviler ikke på dette livs større eller mindre verdi. Vi har med overlegg stadig brukt uttrykket «direkte inngripen mot det uskyldige liv», direkte drap. Hvis det nemlig for å redde den vordende mors liv — bortsett fra hennes svangerskap — var nødvendig å foreta en uoppsettelig kirurgisk operasjon eller en annen behandling som utenom det tilsiktede resultat ville medføre fostrets død — en død som hverken er villet eller etterstrebet, men ikke kan unngås — da ville en slik handling ikke kunne betegnes som direkte inngrep mot et uskyldig liv. Under slike omstendigheter kan operasjonen være tillatt, på samme måte som andre medisinske intervensjoner ville være det, men på den betingelse at det dreier seg om et gode av en så høy rang som selve livet, og at det ikke er mulig å utsette operasjonen til etter fødselen, og heller ikke mulig å bruke et annet effektivt middel.

Christophoros

Av

Tore Ørjasæter

*

Tresnitt fra 1423 med den latinske teksten:

Cristoferi faciem die quacunque tueris/ Illa nempe die morte mala non morieris:

Se hva dag du vil på St. Christophers bilde; på den dag vil du nemlig ikke dø en dårlig død.

Mennesket lyfter berg og dalar
opp i sitt hugsyn og speglar av
allheimen med sine stjernekloter
og tunge hav.

Mennesket orkar endå tyngre,
kan bera si eigi naud og skam
med tolsamt mod gjennom tunge dagar,
og koma fram.

Men sterkast av alt er skuldlause barnet.
Um endå uskynleg og duld
er krafti som kviler i klare augo
og ber på vår skuld.

Som Kristusbarnet bar klota på okslom,
heile den skuldyngde verd!
Christophoros, kjempa tog på seg bera
barnet på herd.

Og kjempa sku' bera det spede barnet
over elvi til lands.
Men midt ut i straumen det tok til å svikte
med kreftom hans.

Det bar ikkje lenger, han bøygdest og brotna
irmunder den knusande tyngd.
Då hende det store: han kjende seg boren
av kraft og yngd.

Christophoros orka mot andre breiddi
med byrdi, eit under det var.
Han kjende seg lyft av forløyste krefter
som bar.

Christophoros, mennesket, kjende seg boren
av tyngdi som klemde'n i kne.
Mennesket tek imot evige krefter
av kraft det kan gje'.

Pastor Andreas Dietrich 65 år som prest

Da neste nummer av St. Olav først kommer ut etter «Trettandagen», vil vi allerede nå rette noen lykkønskingsord til fhv. sokneprest Andreas Dietrich, Stavanger, som 3. januar kan feire sitt 65 års prestejubileum.

Den ytre ramme for det mer enn 55-årige virke her i Norge til denne ærverdige nestor blant vår katolske geistlighet, er vel kjent fra før.

Men pastor Dietrichs heltemodige innsats i Nord-Norge, bl. a. som grunnleggeren av menigheten i Harstad, hans strevsomme og ensomme, hårde og tunge år der, er noe den beskjedne, stillfarende sjelsesørger må tåle å høre nevnt, hver gang et jubileum rundes. Den samme seige energi har preget hans virke hver dag siden, i de mange årene som sokneprest henholdsvis i

Stavanger og Drammen, som rektor ved St. Elisabeths hospital i Trondheim, for St. Josephssøstrene i Kristiansand (1932—38) og siden 1938 for St. Fransiskus-søstrene i Stavanger. Pastor Dietrichs troskap mot sitt kall og hans trofasthet overfor tidligere soknebarn er identiske begreper. Og han kan si med salig Hieronymus: «Nulla dies sine linea — ingen dag uten en linje»! Som brevskriver har han knapt sin like, hans menighet pr. post spenner over flere, om ikke alle, kontinenter, og trass i sine vel 87 år presterer han en kaleografi som er en fryd for øyet! Han har et skarpt blikk for historiske detaljer og det som foregår i tiden. Heller ikke St. Olav unngår hans argus-øyne når det gjelder unøyaktigheter i form eller innhold. Den siste korleksjon redaksjonen mottok er ikke mange dagene gammel!

Hans grenseløse samvittighetsfullhet dirigerer all hans aktivitet, og alle de som er kommet i berøring med ham, vet at de i pastor Dietrich eier en venn som de alltid kan regne med i glede og sorg, i helg og hverdag.

Derfor vil lykkøskningene fra nær og fjern strømme inn til den hedersverdige jubilant når han nå den 3. januar kan framføre Det hellige messeoffer med samme hengivenhet og glød som for 65 år siden. Det er en særdeles sjelden begivenhet, — og verdig er dens Guds tjener som oppnår en slik nåde.

Våre varmeste lykkøskninger!

B Ø K E R

J. J. Borsboom: Opprøret mot åpenbaringen.

Kort tid før Klaus Mann tok sitt liv i 1949, skrev han i sin artikkel «Europa søker et nytt Credo» om den splittelse, forvirring og usikkerhet som hersker i verden, ikke minst i intellektuelle kretser i dag. I lange rekker lar han dem passere revy: filosofer, forfattere, kunstnere fra alle land — en sørgelig prosisjon av tvilende, forskremte mennesker som motsier og beskylder hverandre. Han slutter artikkelen med et sitat av en ung filosof: «... En bølge av selvmord blant verdens mest fremragende, mest berømte intellektuelle ville ryste folkene ut av dvalen og få dem til å innse det dype alvor i den dom som mennesket har brakt over seg selv gjennom sin dårskap og sin egoisme.» Med skjelvende stemme sa han: «La oss bekjenne oss til den absolutte håpløshet. Det er den eneste renslige innstilling og det eneste som kan hjelpe.» (Cf. Spektrum — nr. 6, 1949.)

«Opprøret mot åpenbaringen» er likesom et svar på Klaus Mann's artikkel. Forfatteren retter en anklage mot de siste århundres ukristelige og gudløse filosofer, som ved å bryte med både tradisjon og den guddommelige åpenbaring, må bære den største del av skylden for den ulykke og det kaos som den moderne verden er kommet opp i. Forfatteren gir et kort overblikk over filosofiens utvikling og især hvordan de moderne villfarelser gradvis fikk innpass, alt ettersom bruddet med fortid og kristendom ble gjennomført. Han imøtegår de innvendinger som den moderne filosofi pleier å komme med, bl. a. disse at sann vitenskap må være absolutt fri — uavhengig av enhver form for autoritet — ikke bundet av hverken tro eller dogmer. Til slutt gir han noen praktiske eksempler på hvor meningsløse og uholdbare moderne filosofi-systemer kan være.

J. R.

Rolf Jacobsen: Fjernetog. Dikt. Gyldendal Norsk Forlag 1951.

Inn i 600 000 norske hjem er årets bokkatalog kommet. Til julens bokkjøp gir den oss å velge mellom 1000 bøker. I denne litterære flom vil mangen en bok drukne stille og lydløst. Det ville være synd hvis dette skulle skje med Rolf Jacobsens diktsamling «Fjernetog». Lyrikk er jo ingen salgbar vare. Dessuten eier disse diktene en dempet molltone som vil ha vanskelig for å gjøre seg gjeldende i larmen fra bestsellerne og sensasjonsromanene.

Men disse diktene lever. De bærer bud til oss fra et sinn som har bevart evnen til undring og beundring. Da Rolf Jacobsen i 1933 utga sin første diktsamling skrev Kristian Elster i sin litteraturhistorie meget rosende om denne lovende debut. Samtidig understreket han at vi ennå ikke vet meget om Jacobsen, — «han kan ha mange forvandlinger å gjennomgå». Fremdeles kan dette sies om Jacobsens lyrikk. Han er ennå en dikter i vekst. Men en vekst som gir rike løfter.

Vi møter i denne diktsamlingen en rikdom av bilder og vakre naturskildringer. I få strofer evner Jacobsen å risse opp hele Norges vilt forrenvne landskap. Som i det skjønne dikt «Tre toner»:

*«En sang gikk vill i natt,
det var Norges sang:
Brenningens gny, vindenes røk,
fossenes sprang.»*

Et av de lovende trekk i denne diktsamlingen er dens religiøse undertone. Den er ennu tilbakeholdende, nesten blyg. Men i et dikt som «Matutin» slår den religiøse patos og opplevelse igjennom. Ydmykt og tilitsfullt former ordene seg til bønn:

«La mig eie bare et lite hjerte
som hos et barn,
og øyne og hender som et barn.
Bekymringer alle dager
og jevnt savn
kan du la mig bære,
men ikke mismot, Gud.»

Når disse akkordene begynner å klinge sterkere hos Jacobsen, vil hans lyrikk ikke bare gi oss skjønnhetsinntrykk. Den vil også — i mesterlig dikterisk form — bære fram et budskap. Det er med spent forventning vi vil følge Rolf Jacobsens videre utvikling.

Finn Dominique Thorn. O. P.

Graham Greene utvider sin lesekrete

«Mennesket har rom i sitt hjerte som ennå ikke eksisterer, og lidelsen trenger inn i dem, forat de skal begynne å eksistere».

Dette sitat fra Leon Bloy som Graham Greene har satt på frontispisen i sin siste bok, «Slutten på leken» (Gyldendal), varsler leseren om at lidelsens problem fremdeles er et bærende grunnmotiv i hans diktning. Denne gang er lidelsesopplevelsen sterkt konsentrert omkring et til overmål hektisk elskovsforhold. Det får riktignok et brått og dramatisk brudd, men fortsetter gjennom hele handlingen i en paradoksal forening av hat og kjærlighet, ja, i den grad at det egentlig blivende forhold først innvarsles ved den enes død, og ennå ikke har nådd klimaks før forfatteren setter sitt punktum. Så får leseren varsågod spinne videre på tråden — typisk Graham Greene!

Jeg vil nødig her på så kort spalteplass komme nærmere inn på bokens handling. Den er ikke tiltalende, etter min mening. Men det er stor diktning omkring den. Den tekniske oppbyggingen er som vanlig imponerende, selv om leseren må dele *jeg*-personens bry med å vinne oversikt over handlingsforløpet. Mange vil sjokkeres av alt det ville begjæret hos hovedpersonene Bendrix og Sarah Miles, eller f. eks. av den groteske tone omkring denne heroiske kvinnes død og endeligt. En kan se det *ene* som skarp analyse av all svakheten kjødet huser før nåden får slippe til, og det *annet* som avsløring av den kamuflerte hårdheten som etableres i særlig veke mannfolk hjertes før ydmykheten gir dem reisning. Begge kjennsgjerningene blottlegger Graham Greene med stille, spiddende ironi.

Men hvorfor er handlingen ikke tiltalende? En spør: Skal det *såpass* meget lummert materiale til for å få provosert en Guds eksistens bakom skyene? Dette er nemlig ikke en bok som gir katolikkene det hittidige greeneske speilbilde av dem selv. Nei, han vender seg denne gangen dristig til agnostikernes verden, som han vil vise at der midt i all verdens og menneskenes misère og famling står en Kirke, som mysteriøst og triumferende arbeider for deres beste. Men det er bare synd at den ellers så romslige katolikken Greene, nettopp i denne boken med så vid adresse, viser sekteriske drag ved Moderkirken som ikke passer inn i dens romslighet og vitalitet. En får ikke riktig øye på noen levende Kirke bak Sarahs heroiske offer. Og dermed sitter leseren igjen med en roman — som er god, som er spennende, som nok utløser heftige reaksjoner, men som for Graham Greenes vedkommende sikkert bare vil betegne en overgangsform.

Peter Magnus er den trofaste og glimrende oversetter.

I. H. K.

St. Olav

har kjempet seg gjennom de siste årene med store økonomiske ofre. Papirprisene og trykningsutgiftene har steget med det tredobbelte siden 1945. Likevel har vi funnet at det var riktig å holde abonnementsprisen så lav som mulig. Det vil vi fortsatt gjøre, men kommer ikke utenom en liten forhøyelse på kr. 3.—, slik at abonnementsbeløpet blir kr. 15.— fra 1. januar 1952.

Takket være Hs. Høyærv. biskopens velvilje og ved abonnentenes forsattte interesse, vil vi derved kunne unngå innskrenkning av det nåværende sideantall.

ed ønske om en gledelig jul til alle våre lesere og medarbeidere, takker vi for all vennlig støtte i året som gikk!

Møbelboken

På Aschehougs forlag kom i høst ut en bok som har vakt oppsikt både for sitt innhold og sitt utstyr. Sjelden hender det vel også at en bok blir presentert under høveligere former: for pressen i høyromantiske omgivelser på selveste Oscarshall! Stedet valgt med omhu. Her står nemlig de første møbler i Norge som er tegnet av en fagutdannet arkitekt i stil med det hus han har bygd til dem. Boken bærer tittelen «MØBELBOKEN. Møbler i Europa i to tusen år». Forfattere er dr. philos. Eivind S. Engelstad og interiørarkitekt Aage Schou.

Stoffet er ordnet slik at man innledningsvis får en kort oversikt over husets og møbleringens historie, så en orientering i møblenes stilhistorie. Disse gjennomgås så i tur og orden idet det europeiske materiale er tatt med for forståelsen av møblene hos oss. En får en grundig innføring i møbelterminologien både gjennom et eget register og i anvendelsen i teksten. Boken rommer over 200 illustrasjoner og er planlagt som en orientering både for fagfolk og det store publikum.

Jeg vil gjerne anbefale alle som er glad i sitt hjem og setter pris på pen møblering å anskaffe seg boken. Den som har gamle arvestykker f. eks. og gjerne vil vite noe ut over hvem som var forrige eiermann vil nikke gjenkjennende ved hjelp av Møbelbokens praktfulle reproduksjoner, tegninger og beskrivelser. Den som vil anskaffe seg nye møbler vil her finne rettleiding i valget av stil og hensiktsmessighet. Men dessuten er Møbelboken fengende og instruktiv lektyre, særlig for kulturinteresserte. Den vil være en høyst egnet julegave til hjemmet selv — til økt forståelse av tradisjonens verdier.

ihk..

Juleheftet «KIMER I KLOKKER» til salgs hos Ordenssøstrene og i St. Olavs eksp.

UTLANDET:

VATIKANET

Pave Pius XII om den politiske verdenssituasjon.

Da den spanske ambassadør ved Vatikanet, *Fernando Castiello y Mais*, overrakte Paven sine akkreditiver, benyttet Paven anledningen til å ta standpunkt til den aktuelle verdenspolitiske situasjon.

Paven gjorde innledningsvis oppmerksom på de økonomiske og sosiale følger av rustningskappløpet og rettet en appell til alle mennesker med en god vilje til å gjøre sitt ytterste for å overvinne den mistillitsens avgrunn som skiller folkegrupper fra hverandre.

Paven understreket deretter den i øynefallende kontrast mellom de juridiske prinsipper som proklamerer nødvendigheten av fredelige avtaler mellom folkene og den politiske virkelighet som synes å sperre veien for en virkeliggjørelse av fredelige overenskomster. «De som ikke er besluttet på å bekjempe denne fryktelige motsetning og overvinne denne innenfor sine maktområder, er ikke virkelige og oppriktige fredsvenner, fordi deres handlinger mot freden i seg selv er nok til å dementere deres fredsvilje som bare gir seg uttrykk i ord. De som ikke er innstillet på å anerkjenne fredsproblemets moralske overlegenhet i alle dets aspekter, ser ikke lenger menneskehetens viktigste mål, de ignorerer med overlegg en påtrengende plikt som med samme vekt påhviler alle og lukker øynene ikke bare for et av menneskehetens spesifikke problemer men også for en av den kristne tros vesentlige funksjoner: dannelsen av et samfunn som er gjennomtrengt av Kristi ånd.»

Den hellige far pekte deretter på at menneskeheten og kristenheten allerede alt for lenge har stått ved en sviktende linje som skiller lengselen etter fred fra frykten for krig.

«Klok av bitter erfaring», uttalte Den hellige far videre «vet dessverre alle mennesker at i tidens harde virkelighet selv ikke den oppriktigste fredskjærlighet kan se bort fra nødvendigheten av den største årvåkenhet overfor faren av uprovoserte overfall.»

Alle som betrakter seg som medlemmer av det kristne fellesskap, må nå gjøre sitt ytterste for å bygge bro over de farlige motsetningers kløft. Selv om man i øyeblikket ikke kan finne fram til endelige løsninger, bør man iallfall sette alt inn på å oppnå delvise løsninger, så sant de da er ærlig ment, uttalte Den hellige far til slutt.

Den hellige far igjen tilbake i Vatikanet.

I slutten av november vendte Den hellige far tilbake til Den evige stad etter 4 måneders opphold i Castelgandolfo. De årlige eksercitier i Vatikanet tok til den 2. desember.

Kurser for kvinnelige ordensforesatte.

Kongregasjonen for religiøse ordner arrangerer i nær framtid kurser for kvinnelige ordensforesatte og noviseforstanderinner hvor en videre behandling av spørsmål som er knyttet til deres virksomhet av forvaltningsteknisk, kirkerettslig, religiøs, sosiologisk og helsemessig art står på programmet.

Kong Fredrik og dronning Ingrid av Danmark i audiens hos Paven.

Pave Pius XII mottok nylig i sitt privatbibliotek i Castelgandolfo kong Fredrik og dronning Ingrid av Danmark i privat audiens. I løpet av audiensen som varte en halv time, ga Hans Hellighet uttrykk for sine beste ønsker for den kongelige familie og hele det danske folk.

Egyptys nye ambassadør ved Den hellige stol.

Den hellige stol har godkjent utnevnelsen av den tidligere egyptiske ambassadør i Belgia, *Ahmed Rachid Bey*, til egyptisk sendemann ved Den hellige stol. Han vil beholde rangen av ambassadør. Utnevnelsen utlegges som et tegn på at de aktuelle begivenheter i Egypt ikke er ensbetydende med en ødeleggelse av det forhold som er etablert mellom den egypt-

tiske regjering og de kristne samfunn i Egypt. En har notert med tilfredshet at en rekke ledende personligheter i Egypt er rykket de kristne menigheter i faresonen til unnsetning.

Hjelpen til de flomherjede distrikter.

Den pavelige hjelpeorganisasjon har under ledelse av organisasjonens sjef, mgr. *Baldelli*, opprettet folkekjøkkener, utleveringssteder for matvarer og klær samt melkesentraler i de strømmherjede distriktene i Po-området. Mgr. *Baldelli* uttaler overfor pressen at man i samarbeid med myndighetene, Røde Kors og andre velferdsorganisasjoner har kunnet ta seg av 150 000 flyktninger og skaffet dem tak over hodet.

Den annen fase i hjelpearbeidet blir gjenoppbyggingen av ødelagte hus når vannmassene har trukket seg tilbake. Takket være de overveldende gaver fra hele den katolske verden er den pavelige hjelpeorganisasjon satt i stand til å bidra vesentlig til gjenoppbyggingen av de ødelagte hjem samt å stille utstyrsgjenstander til rådighet.

AFRIKA

Katolsk dagavis i Tanganyika.

For å imøtekomme den innfødte befolknings behov av passende lesestoff opprettes det nå i Tanganyika i Sentral-Afrika et stort trykkeri. For misjonen vil dette trykkeri bli av den største betydning. Den hollandske misjonær pater *van Ostrum* er tilforordnet som leder av dette foretak. Han har også fått i oppdrag å utgi en katolsk dagsavis på de innfødtes språk.

At de vanlige månedskrifter nå erstattes av en moderne dagavis på de innfødtes språk er nødvendiggjort av negerbefolkningens fremadskridende emansipasjon. Analfabetismen er under avskrivning. Dessuten får Kirken et virksomt middel til bekjempelse av den kommunistiske propaganda blant de innfødte og annen innflytelse som utøves av andre «nøytrale» verdslige publikasjoner.

AUSTRALIA

Den religiøse interesse ifølge Gallup.

Gallup har nylig foretatt en undersøkelse i Australia for å få brakt på det rene hvor mange mennesker som hver uke overværer gudstjenester. Gallup kom til følgende resultat:

Katolikkene som utgjør 21 pst. av befolkningen, meldte 57 pst. ukentlige besøk.

Anglikanerne som utgjør 38 pst. meldte 11 pst., metodistene som utgjør 11 pst. meldte 11 pst. og presbyterianerne som utgjør 10 pst. meldte 6 pst.

BALTIKUM

Kjent forfatter opptatt i Kirken.

Den kjente baltiske forfatter *Edvard Schaper* som har skrevet romanen «Den døende kirke» og mange andre verker, er gått over til katolisismen. Schaper lever for tiden i Sveits.

BELGIA

Unesco og kirkeforfølgelsene.

I Belgias senat har det funnet sted en debatt om kirkeforfølgelsene og *Unesco's politikk*. Mgr. *Broeckx*, som førte ordet for Det katolske folkeparti, kritiserte skarpt undertrykkelsen av samvittighetsfriheten i det kommunistiske maktområde og *beskyldte verdenspressen for å ha inngått et komplott for å fortie kjennsgjøringene*. Det er nå på tide, framholdt mgr. *Broeckx*, at De forente nasjoner som har latt falle så mange ord om disse problemer, tar skritt til å gjenopprette tros- og samvittighetsfriheten i de kommunistisk tvangsstyrte land.

Til *Unesco's politikk* bemerket den katolske senator grev *d'Aspremont-Lynden*, at denne organisasjon i sine publikasjoner netter om slavehandelen fortier at Kirken alltid har motarbeidet dette onde og at Kirkens misjonærer ofte under stor fare for eget liv har tatt kampen opp mot det. Det er også mer-

kelig, framholdt taleren, at Unesco alltid taler om konsentrasjonsleirene i Nazi-Tyskland, men omhyggelig unnlater å komme inn på konsentrasjonsleirene i Sovjet-Unionen.

CANADA

Prester nekter å betale skatt.

To katolske og to protestantiske prester i Canada er stevnet for retten, fordi de har nektet å betale skatt til underhold av de offentlige skoler. De begrunner sin holdning med at de konfesjonelle skoler ikke mottar noen støtte fra offentlig hold. Høyesterett i Canada skal nå avgjøre spørsmålet prinsipielt.

CHINA

Forbudt å le.

Maryknoll-pateren *J. McCabe* ble nylig arrestert i Kweili av det kommunistiske politi fordi han under samvær med en konfrater på åpen gate kom til å le. På politistasjonen fikk han bl. a. høre følgende: «Å le på åpen gate er forbudt uten hensyn til hvilken grunn man har til å le i en tid hvor så mange og alvorlige saker står på dagsordenen.» Noen dager senere ble han utvist.

DE FORENTE NASJONER

Katolske organisasjoner som rådgivende organer.

De forente nasjoner har gått med på at ytterligere 5 internasjonale katolske organisasjoner får være representert ved De forente nasjoner som rådgivende organer. Det dreier seg om følgende organisasjoner: *Pax Romana*, *Sosialtjenestens internasjonale union*, *Den internasjonale katolske presseunion*, *Verdenssambandet av katolske kvinneorganisasjoner* og *Den internasjonale hjelpeorganisasjon*.

DE FORENTE STATER

De ti bud står fremdeles ved makt!

De katolske biskoper i De forente stater har sendt ut et felles hyrdebrev hvor det sies fast at De ti bud må være forpliktende rettesnor for alle. Biskopene peker på det alminnelige moralske forfall i De forente stater og framholder at den åndelige situasjon i dag sterkt minner om tilstanden i det romerske imperium under forfallstiden.

De ti bud, erklærer biskopene, må være grunnlaget for ens moralske holdning i alle forhold. Heller ikke i politikken må det finnes to forskjellige moralske maksimer. Folk i ansvarlige, offentlige stillinger må være forpliktet av de samme rettferdighetens og næstekjærlighetens prinsipper som også må råde i det private liv.

I følge biskopene er de kristne prinsipper særlig truet i undervisningsvesenet og i forretningslivet. Under barnas karakterutvikling må de innprentes forskjellen mellom rett og urett, sannhet og villfarelse. Uten å vise til De ti bud vil dette være umulig.

Rosenkransbønn i kringkasting forener hver dag millioner i bønn.

I erkebispedømmet Chicago ber daglig en million katolikker rosenkransbønnen som erkebiskopen, kardinal *Strich* leser sammen med dem ved hjelp av fjernsynet.

Interessant forslag framsatt av biskop Fulton Sheen.

Hjelpebiskopen i New York, mgr. *Fulton Sheen*, kjent over hele Amerika for sine kringkastingstaler og i hele den katolske verden for sin fremragende litterære innsats, har under et besøk i Boston framsatt et meget interessant forslag, som går ut på at De forente nasjoner i framtiden bør fordele alle hjelpe-sendinger til land som befinner seg i nødssituasjoner ved misjonærer fra alle kristne konfesjoner i «hele menneskehetens navn». Derved, framholder biskopen, kan De forente nasjoner spare de kjempebeløp som nå går med til å opprettholde et kostbart, byråkratisk fordelingsapparat.

Johnny Weissmüller konvertert.

Selveste *Tarzan* (Johnny Weissmüller) er nettopp opptatt i Kirken. Han ble døpt av kardinal *Spellman*.

Ingen forretning for Hollywood.

Et filmselskap i Hollywood ønsket å filme den berømte urskogsforsker og kulturfilosof *Albert Schweitzers* liv. Da filmselskapet tilbød seg å kjøpe retten til dette for 200 000 dollar fikk det følgende svar: «Jeg har viet mitt liv til tjeneste, ikke til fortjeneste.»

EGYPT

Katolikkene oppbragt over Azam Pasja.

Katolikkene og andre kristne i Egypt er meget oppbragt over den erklæring generalsekretæren for Den arabiske liga, *Azzam Pasja*, nylig framkom med, gående ut på at ligaen har noe mot utviklingen av vennskapelige forbindelser mellom de arabiske stater og Sovjet. En minner i denne forbindelse om at *Azzam Pasja* til for kort tid siden framstod som en av de ivrigste talsmenn for den s.k. kristne-islamitiske enhetsfront mot kommunismen. Hans mål var å samle alle religiøse krefter i den frie verden til forsvar mot den ateistiske kommunisme.

Som kjent la Den hellige stol stor tilbakeholdenhet for dagen da *Azzam Pasja* framkom med dette sitt program. For noen måneder siden ble han mottatt i audiens av Pave Pius XII.

FRANKRIKE

Erkebiskop Feltin om en politikers plikter.

I anledning åpningen av den nye sesjon i det franske parlament ble det holdt en høytidelig gudstjeneste i Notre Dame i Paris. Erkebiskopen av Paris, mgr. *Feltin*, kom i sin preken inn på parlamentarikernes plikter og understreket at de ikke bør miste motet på grunn av motgang og fordommer. Det kreves stor selvfornektelse for å kunne være menneske blant mennesker og folkets valgte representanter må være i besittelse av utholdenhet og godhet for å kunne stå ut med menneskenes klager og imøtekomme rettferdige krav. Det er visse lettelse å avgjøre spørsmål om liv og død med et pennestøk, men en politiker som vil fylle sin oppgave som kristen, må glemme seg selv dag og natt og ta på seg utakknemlige oppdrag som kanskje til og med bare vil bringe ham kritikk og bebreidelser.

Erkebiskop *Feltin* framholdt videre at det menneskelige samfunnsliv er underlagt Guds lov. Politikerens oppgave er derfor å se til at rettferdighetens og næstekjærlighetens evige lover blir virksomme i samfunnet. Men det kan bare den politiker som selv har bøyet seg for Gud som verdens Herre. «Uten dette indre lys som næres ved bønne, blir man lett en blind som leder blinde», uttalte erkebiskopen. «Uten tålmodig båret, daglig askese vil et ansvarlig menneske ikke kunne få mengden til å følge seg. Det menneske som er forlenet med makt, må alltid huske på at det bare er i Guds navn det har rett til å kreve lydighet. Folket lar seg ikke bedra. Det legger hurtig merke til de ledende personligheter hvis holdning og liv er preget av gudfryktighet, og etter noen tid slutter det seg til dem som med sitt liv kan tjene som forbilde.»

Den 39. sosiale uke.

De franske katolikkens 39. sosiale uke vil finne sted i Dijon neste år i dagene fra 22.—27. juli.

Foredrag og diskusjoner vil behandle ukens hovedtema: «Rikdom og fattigdom, økningen og fordelingen av nasjonalinntekten.»

Strålende eksempel på franske katolikkens offervilje.

Det franske katolske ukeblad «*Témoignage Chrétien*» måtte nylig meddele sine lesere at bladet måtte slutte å utkomme om det ikke innen årets utgang fikk en økonomisk støtte på 5 millioner francs. Resultatet var forbløffende: tre uker etter var det innkommet ikke mindre enn 2 229 300 francs!

HOLLAND

Tallet på religionsløse stigende.

Det er kjent at Hollands katolske befolkning når det gjelder utsendelse av misjonærer inntar første plassen i Kirken. Men mens katolisismen i Holland stadig befester sine stillinger og rykker videre fram, går de protestantiske kirker tilbake samtidig med at tallet på gudløse tiltar. I løpet av de siste 60 år er tallet på protestanter i Holland sunket fra 48,7 pst. av befolkningen til 31,1 pst., mens tallet på de religionsløse er steget til 17,1 pst. Alle kristne må uroes over dette.

Den katolske arbeider-internasjonale skal gjenreises.

Den katolske arbeider-internasjonale som ble dannet i Köln for 23 år siden og som omfattet de katolske arbeiderbevegelsene i Tyskland, Holland, Belgia, Luxembourg og Sveits skal nå gjenreises. Det vil skje på et møte i Utrecht i januar 1952. Fra 1933 og fram til i dag har denne internasjonale på grunn av de vanskeligheter forholdene har budt på, hatt vanskelig for å drive sitt arbeid.

IRLAND

Den nye nuntius.

Pave Pius XII har utnvent erkebiskopen av Savannah-Atlanta, Georgia, mgr. G. P. O'Hara til pavelig nuntius i Irland. Mgr. O'Hara var leder av nuntiatoret i Bucuresti i noe over to år inntil kommuniststyret i Romania utviste ham i juli 1950. Han var den siste diplomatiske representant Den hellige stol hadde bak jernteppet.

ITALIA

Don Sturzo's 80 års dag.

President *Einaudi* og medlemmer av alle italienske partier, unntatt kommunistene, deltok i feiringen av *Don Luigi Sturzo's* 80-års dag mandag den 26. november. Don Sturzo grunnla i 1919 Partito Popolare som senere Det kristne, demokratiske parti utgikk av. Dette parti har regjeringsmakten i dag og dets fører *De Gasperi* som er stasminister, er kjent som en av de mest konstruktive politikere i etterkrigstidens Europa.

JAPAN

Katolsk filmskole grunnlagt.

I Kioto har den japanske konvertitt *Ikeda* grunnlagt en filmskole hvor det er meningen at undervisningen skal baseres på kristne moralprinsipper. Skolen er anerkjent av regjeringen.

Ikeda tildro seg for noen år siden oppmerksomhet ved sin film «26 japanske martyrer» — en film vi gjerne ville se på våre breddegrader.

Innflytelsesrik japansk religiøs personlighet i audiens hos Paven.

Lederen av den japanske *Tenrikyo-sekten*, som teller 2 millioner tilhengere, *Shazen Nakayama*, er mottatt i en særlig audiens av Den hellige far. Under audiensen benyttet *Shazen Nakayama* også anledningen til å takke Paven for alt hva Hans Hellighet har gjort for det japanske folk.

Prins av keiserhuset opptatt i Kirken.

For første gang i Japans historie er en prins av keiserlig ætt blitt katolikk. Prins *T. Asaka*, hans sønn og eldste datter ble nylig døpt i Kapura av biskopen av Yokohama. Prinsens gemalinne, prinsesse *Lucia Asaka*, ble opptatt i Kirken for et år siden.

JUGOSLAVIA

Erkebiskop Stepinac løslatt — men kampen mot Kirken går videre.

Som meldt i presse og kringkasting er erkebiskop *Stepinac* som har sittet uskyldig fengslet i 5 år, endelig løslatt. Det heter at erkebiskopens frihet er betinget, men at han skal få oppholde seg i en menighet utenfor Kroatias hovedstad Zagreb. I det øyeblikk dette skrives foreligger ikke nærmere enkeltheter om på hvilke premisser erkebiskopen får nyte «friheten».

Kampen mot Kirken fortsetter imidlertid i Tito's kommunistiske stat med uforminsket styrke. Titos politi har således nylig lagt beslag på store mengder katekismer på slovakisk og slovensk som var innført fra utlandet. Likeledes på devosjonaler som var kommet fra utlandet. Kommuniststyret i Beograd hadde nemlig framholdt at den av økonomiske grunner ikke kunne forsyne Den katolske kirke med religiøs litteratur. Av den grunn var det nødvendige blitt sendt Jugoslavia's katolikker fra utlandet.

For å hindre at barn blir døpt er det nå forordnet at ingen dåp kan finne sted uten at barnet er innført i sivile registre. Man håper på denne måten å skremme folk fra å bringe sine barn til dåpen, og da særlig offentlige tjenestemenn, da de som ber om å få barna registrert, blir ført på listen over «folkets fiender». Mange har latt dåpen utstå til senere og forhåpentlig bedre tider.

Indre uroligheter.

Ifølge meldinger som er nådd Wien, har de kommunistiske myndigheter i Jugoslavia oppdaget en sammensvergelse blant elevene ved landbruksskolen i Sarajevo som stod under ledelse av en løytnant i Jugoslavia's luftvåpen. Det heter at de sammensvorne hadde som mål et uavhengig Kroatia.

Tito's politi har også arrestert 4 offiserer og 19 underoffiserer i Laibach som ligger i nærheten av grensen til Østerrike. De hadde dannet en hemmelig organisasjon som hadde til formål å arbeide for et uavhengig Kroatia.

I Bosnia er 42 kvinner som tilsynelatende arbeidet i skogene, blitt arrestert. Det viste seg at de brakte ammunisjon og våpen til partisaner som også kjemper for et uavhengig Kroatia.

Det heter videre i meldingene at disse motstandgrupper er sterkt anti-kommunistiske, anti-titoistiske, anti-serbiske, anti-slovenske og også — etter at De forente stater nå støtter Tito — anti-amerikanske. De arbeider utelukkende for et uavhengig og fritt Kroatia, ledet av den katolske bondefører dr. *Macek* som måtte flykte da tyskerne rykket inn i Jugoslavia under verdenskrigen.

SPANIA

Programmet for Den internasjonale eukaristiske kongress.

Sentralkomiteén for gjennomføringen av Den internasjonale eukaristiske kongress i Barcelona har nå fastlagt programmet for dette verdensvennemann.

Kongressen tar til den 27. mai 1952 med den høytidelige mottakelse av den pavelige delegat. I tiden fra den 28.—31. mai trer representanter fra de forskjellige land sammen i forskjellige utvalg hvor kongressens hovedtema: *Eukaristien og freden* vil bli behandlet fra forskjellige aspekter.

Den store avslutningsfest finner sted den 1. juli. Den dag vil Den hellige far holde en kringkastingstale til katolikene i hele verden.

Plass i Barcelonas sentrum oppkalt etter Pave Pius XII.

Kommuniststyret i Barcelona har vedtatt å oppkalle en større plass i byens sentrum etter Pave Pius XII.

SOVJETUNIONEN

Moskvas kommentar til opprettelse av diplomatiske forbindelser mellom Vatikanet og De forente stater.

Moskva-kringkasteren kommenterte nylig den eventuelle opprettelsen av diplomatiske forbindelser mellom Vatikanet og De forente stater. I denne kommentar het det at Vatikanet har inntatt en så velvillig holdning til disse planer fordi De forente stater skal ha garantert Vatikanet eneretten til salget av *CocaCola* over hele Italia! !

TSJEKKOSLOVAKIA

Kommunistenes «katolske aksjon» oppløst.

Den med så meget brask og bram av kommuniststyret i Praha etablerte falske «katolske aksjon» er nå av det samme styre besluttet oppløst. Regjeringen er ikke lenger interessert i dette dødfødte prosjekt og ikke lenger villig til å yte midler til å holde liv i restene.

De katolske sykesøstre kalles tilbake.

Kommuniststyret i Praha overveier for tiden å kalle de katolske ordenssøstre som tidligere hadde sitt virke i sykepleien, tilbake fra konsentrasjonsleirene for igjen å la dem oppta sitt arbeide i sykehusene. Det heter at de sivile sykepleiersker skal utdannes for tjeneste i felt i tilfelle av krig. Den egentlige grunn er vel likevel den at tilstandene på sykehusene etter at de katolske søstre var fordrevet og erstattet med halvstuderte kommunistkvinner er blitt så utålelige, at noe må gjøres for å rette opp sykepleien igjen.

Religionen og de «moderne, vitenskapelige undervisningsmetoder»

Ifølge en melding fra Praha vil en i nær framtid kunne regne med at all religionsundervisning i Tsjekkoslovakia vil bli avskaffet. På en kongress av kommunistiske lærere nylig ble det reist krav til regjeringen om at religionsundervisningen skal avskaffes. Ifølge kongressens oppfatning står den katolske religionsundervisning i motsetning til de «moderne, vitenskapelige undervisningsmetoder».

TYSKLAND

Hvorfor protestantene forlater kirken.

Det tyske protestantiske ukeblad «Christ und Welt» framholder i et av sine siste nummer forskjellige grunner til at tyske protestanter forlater kirken. Den første bølge av utmeldelser skyldes *Karl Marx*, skriver bladet, den andre naziststyret. Den nåværende situasjon er karakterisert ved at utmeldelsene ikke «fjernstyres» fra parti eller regjering, men de beløp som betales i kirkeskatt, hvilket, framholder bladet, viser hvor lite det betyr for menneskene i dag å være medlemmer av kirken. Det er samtidig et speil hvor man kan avlese hvor meget eller hvor lite kirken betyr for nåtidsmennesket, skriver bladet til slutt.

Merkelig vedtak av den britiske okkupasjonsmakt.

Den øverste instans i tilbakeleveringssspørsmål i den britiske okkupasjonszone består av tre engelske jurister, *Board of Review* i Herford. Denne instans tilbakeviste nylig kravet fra en katolsk menighet i Nedre-Sachsen om å få tilbakelevert grunneiendom som mot dens vilje var tatt fra den av den nasjonal-socialistiske regjering. I avvisningen heter det at Den katolske kirke ikke hører til den krets av personer som kan reise krav om tilbakelevering av slik eiendom.

Dette vedtak har framkalt stor forundring og forbauselse blant Tysklands katolikker. I en kommentar fra toneangivende katolsk hold heter det at bortsett fra vedtakets rekkevidde og uholdbarhet viser det ennå en gang «at de som ikke har opplevet Det tredje rikets valdspolitikk på egen kropp etter alt å dømme ikke er i stand til å fatte en diktatorisk statsledelses retts-dialektikk.»

På katolsk hold i Tyskland minner en også om at engelskmennene selv under den annen verdenskrig ga uttrykk for andre synspunkter om kampen mellom Kirke og Stat i Tyskland. På grunn av vedtakets overordentlig store rekkevidde, vil spørsmålet bli tatt opp ad diplomatisk vei.

UNGARN

Julen skal feires til minne om Stalins fødsel.

For første gang i Ungarn vil julen i år offisielt bli feiret til minne om Stalins fødsel. Ved kommunistiske demonstrasjoner vil makthaverne forsøke å overdrive den kristne jul. I denne forbindelse har Utenrikshandelens ministerium i Budapest forbudt trykning av «reaksjonære julekort og import av juletrær.

En tredje biskops-prosess forestående.

Kommuniststyret i Ungarn planlegger som best en tredje-skinnsprosess mot en katolsk biskop. Etter kardinal *Mindszenty* og erkebiskop *Grösz* er turen nå kommet til biskopen av Veszprem, mgr. *Bartholomeus Badalik*, O. P. som nå vil bli trukket for en kommunistisk «domstol». Han beskyldes for å være framkommet med «demokratiske» uttalelser, sabotasje og konspirasjoner med agenter for den amerikanske imperialismen.

Biskopen holdes under strengt tilsyn og er forbudt å ha noen som helst forbindelse med omverdenen. Den kommunistiske presse har begynt kampanjen mot ham. En venter i Budapest at skinn-prosessen vil ta til om ikke lenge.

Videre meldes det fra Budapest at forfølgelsen av Kirken raser med uforminsket styrke. De Rom-tro prester som ennå ikke er ambrakt i fengsler og konsentrasjonsleirer, erstattes litt etter litt med «patriotiske» prester. Folket lar seg imidlertid ikke føre på klyset. De kirker hvor disse «prester» anbringes står tomme, mens de troende samler seg om de prester som står fast i sin lojalitet mot Rom.

ØSTERRIKE

Kardinal Innitzer går igjen inn for foreldreretten.

Under høytideligholdelsen av Piaristengymnasiets 250 års jubileum i Wien nylig krevet erkebiskopen av Wien, kardinal Innitzer i nærvær av den apostoliske internuntius og en rekke regjeringsmedlemmer respekt for foreldrenes rett til selv å bestemme sine barns oppdragelse. Kirken kommer aldri til å høre opp med å kreve full likestilling mellom den katolske skole og Statens skoler, erklærte kardinalen. Det er en stor urett som gjøres ved at de katolske skoler ikke får statsstøtte, understreket Kirkens primas i Østerrike i sin tale.

Gjenreisningen av det katolske skolevesen.

Under det nazistiske styre i Østerrike ble hele det katolske skolevesen ødelagt. Etter 1945 har man måttet bygge det opp fra bunnen av. I dag finnes det 1183 katolske folkeskoler, 32 middelskoler, 21 seminarer samt 12 fag- og spesialskoler. Bare i Wien finnes det 21 katolske folkeskoler, 20 middelskoler, 8 seminarer og 1 fagskole for piker. Som kjent får skolene ingen statsstøtte. De gjenreises og drives for de troendes bidrag.

Bispevielse i Sovjet-sonen.

Den nye apostoliske administrator i Østerrikes østligste provins Burgenland som ligger i Sovjet-sonen, mgr. *Joseph* av Wien, kardinal *Innitzer* i september. Statsministeren *Figl* og en rekke høye kirkelige og sivile autoriteter overvar høytideligheten.

R. I. P.

FRØKEN LEONIE SIMIANE døde igår.
Arendal den 7. desember 1951.

Testamentfullbyrderen

Trekningsliste for St. Hallvards menighets-basar.

(Tallene er gjennomgangslodder).

Permanent: 488. Fotografering: 80. Bøker: 157, 449, 52 og Odd Barra. Messebok: 491. Blomsterbord: 168. Ildfast fat: 427, 678. Keramikk: 177. Dukken Maren: 164. Bordlampe: 272. En sekk ved: 436. Tinnbrett: Solveig Siggerud. Blomstervase: 692. Fotoalbum: 665. Kuffert: 112. Fat: 93. Dameveske: 829. Portemoné: 374. Sokker: 866, 894, 334, 379, 199, 110, 917, 222. Lekebil med maling: 526. Sparkebukser: 576. Sengehygge med skjerner: 204. Seks håndklær: 488. Armbånd: 9. Lommebok: 252. Herrepung: 240. Hvit genser: 517. Guttedress: Ole Endresen. Heklet brikke: 31, 80. To broderte servietter: 323. Pute og løper: fam. Bredal. Congo-leumstepe: 441. Brodert beige duk: 314. Dynetrekk: 693. Juleduk: 827. Babyutstyr: 78. Dameundertøy: 335. Grå kaffeduk: 951. Juletrebelysning: Andreas Olsen. Hollandsk dukke: 1. To liter glass kaffe: Elisabeth Sinding. 1/4 kg. kaffe: 357. Tre håndklær: 957, 896, 653 og Torstein Siggerud. Elektrisk barberapparat: 908. Konfekt: 301. Dukken Aud: 146. Babykurv: Signe Ruud. Stor kurv: Alf Orfjell. Middagsservise: Inger Johanne Trondsen.

Riktig trekning bevitnes: Oslo 26/11—51.

Th. Notenboom, Kr. Tangstad, Aage Fabian.
sokneprest politibetjent form. i basar-kom.

T A K K.

På vegne av St. Hallvards Menighet vil vi hermed få takke alle som har støttet vår basar ved å gi gaver eller ved å ta lodder, og alle som har båret dagens byrde.

Soknepresten ved St. Hallvard.

DE HAR SIKKERT GLEMT Å KJØPE JULEGAVE til en som burde ha hatt. Men vi kan hjelpe Dem i siste øyeblikk. Vi har alle de nyeste nordiske katolske bøker på lager og et godt utvalg av utenlandske. Og det er julegaven til hele familien: vi har barnebøker, romaner, betraktningsbøker, messebøker etc. Ta en tur innom kontoret vårt. Vi har i hvert fall åpent hver dag fra kl. 10 til 14. Og julekortene får De også her. Hummels julekort er dessverre utsolgt, men N. K. K. F.'s finnes ennå.

MESSETEKSTENE

er nå å få komplett. Serien omfatter Marias opptagelsesfest, Alle Helgener, Julenatt, Påske, Pinse og Kristi Legemsfest. Prisen for 6 tekster er kr. 2.— fritt tilsendt over hele landet.

KATOLSK BOK- OG BLADSENTRAL

Postgirokonto 153 21 - Akersveien 5, I. Oslo.

G. Bernanaos: Underet i de tomme hender. Ib. 16.50.
Pater Georg: Guds femte Kolonne. Ib. kr. 16.50.
Sigrid Undset: Caterina av Siena. Kr. 21.40. Ib. 24.40.
R. Guardini: Gudsmoders Rosenkrans. Kr. 2.35.
T. Hanlin: Mirkaklet i Cardenrigg. Kr. 9.—.
J. Bjørke: I den himmelske Konges Navn — Jeanne d'Arc. Kr. 11.50. Ib. kr. 16.50.
Pascal: Tanker. Ib. kr. 21.40.
P. Lutz: Samfundets aandelige Struktur. Kr. 4.30.
R. Foss: Sekvensane i Missale Nidrosiense. Kr. 10.—.
— Latinske Hymnor og Sekvensar. Ib. kr. 7.80.
St. Augustin: Jeg bekjenner. Ib. kr. 17.20.
Salmebok — Ny utg. Ib. kr. 8.—. Bønnebøker — Messebøker — Det Nye Testamente — Julekrybber kr. 3.50, 2.50, 1.25. — Juleheftet «Kimer I Klokker» kr. 2.50. — Krusifikser, Vievannskar, Statuer, Billeder ect.

«CONCENTRA» Katolsk Bokhandel

Akersgt. 61. Tlf. 33 22 04

ST. OLAV
ønsker alle sine annonsører
God Jul!

O. Kavli A/S
BERGEN

Hvorfor ikke kjøpe hos en katolikk?

Sjokolade, brus, blader, tobakk

TOBAKKSFORRETNINGEN Lille Øvregt. 22

Margot Foss og

PARFYMERI

BERGEN

for rasjonell forsikring

BERGEN

BERGEN

Stempler
av enhver art
Skilt
for ethvert behov

Et råd til Dem:
BRUK BJØRNEKREM

Kjøp Dessert-is
fra

Bergens-meieriet

A/S BJØRN
Tøsse **MØLLE**

GEISHA - TE

Johan H.
BENZON
1832 A/S
KOLONIAL — VASKEARTIKLER
En gros Telefon 10106

Kinsarvik Frukthandel

O. Kyrresgate 47

EGON JOHANNESSEN A/S

Poteter - Grønnsaker - Frukt
Engros

Rikstelefon 16809
Postboks 315 - BERGEN

STRØMPER

D DR.
MEHN - ANDERSN
LEGE- og SYKEREKVISITØR
Bergen

Vi har et stort utvalg
av speil

Didr. Andersen & Søn A/s
BERGEN

KJENTE

BERGENS

FIRMAER

Daglig nybrent
kaffe fra
egget brenneri

Hopsdal & Dahl A/s

Aut. Install.-, Radio- og Utstysforretning
TORNØEGÅRDEN — BERGEN

NYGÅRDSGT. 12

MANUFAKTURVARER
SENGEUTSTYR

Sverre W. Monsen
Bergen

BIRGER MICHELSEN

MALERMESTER
FOSSWINKELGATE 20
Maler preslegården i Bergen
Tlf. 12 443 -- 97 269

Giertsen
i Småstrandgaten

==== BOKHANDEL ====
BERGEN

L. W. TORNØE A/S

==== Papirhandel ====
BERGEN

KOBA CHRISTENSENS

BEGRAVELSESBYRÅ
ENGEN 37 - BERGEN

Telefon: 11 804
Privat: 98 013 - 96 588

BRØDR. KREBS

Børste & Penselindustri
Bergen
Telefon 11 317

Alliance

KONFEKTFORRETNING
Nygårdsgate 1. — Telf 11 907 Bergen
Alt i sjokolade

All slags

skadeforsikring

HVER DAG

Fores av større kolonialforretninger

A. SMIT & ZOON
BERGEN

Chr. Vestheim & Co

MEK. VERKSTED & RØRFORRETNING
VESTRE STRØMKAI 1 -- BERGEN -- TELEFON 16 794

Sølv
for

Theodor Olsens Eftf.
JUVELER SMÅSTRANDGT 4

alle
anledninger

ERLING KRAGE A/S

PRYD- OG BRUKSKUNST

Bergen
Telefon central 14 110 Telegramadresse: «Kjell»

Anton Bastiansen Eft.

Si det med blomster
BERGEN

Skotteгатens Manufaktur

TLF. 15 48 6 BERGEN

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRA

Ullevålsv. 1 - Oslo

Tlf. 33 23 34 - 33 22 46

Privat 41 64 78 - 69 43 72

NORENBERG & CO. A.S

— Margarinfabrikk —

OSLO

Leverandør av den bekjente
«NOCO» margarin

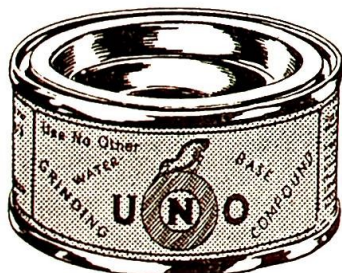
Spesialforretning i
RUSTFRITT STÅL
for sykehusene

KNUT JUUL CHRISTIANSEN

Stortingsplass 7 II

Tlf. 33 36 24 - Oslo

Tlgr.adr.: RUSTFRIKNUT

**Besle
og hurtigste
slipemiddel
for lager og
ventiler**

FREDRIK HVEDING
Tekn. Kem. Fabrikk og Farvehandel
Kirkegt. 3, Oslo
Telefon: butikk 42 30 63
kontor 42 15 22 - 41 60 79

HANS KARLSEN
MALERFORRETNING

Utfører all slags
malerarbeid

Tordensskjoldsgt. 6 B
Tlf. 41 07 76 - Oslo

Fryselagring av matvarer

Vi har frysebokser ledig både i Oslo
Havnelager, Langbryggen, og i vår
eiendom Christian Krohngate 30.
Vår brosjyre «Hva husmoren bør vite
om frysing av matvarer» sendes på
anmodning. Boksleien er fra kr. 2.50
til kr. 5.00 pr. mnd. etter størrelsen.

AKTIESELSKAPET
OSLO HAVNELAGER

Sentralbord 42 07 56

FREDRIKSTAD

Engeset & Larsen
MANUFATUR EN GROS - EN DETALJ
FREDRIKSTAD

HELENE ANDRESEN

Kjøtt- og pølsevarer
Fredrikstad
Tlf. 2031

**FREDRIKSTAD BLIK- &
METALVAREFABRIK**

Andresen & Müller

Mek. Verksted - Blikkemballasje
og metallvarer av enhver slags -
Jernfat i alle størrelser og for et-
hvert øyemed - Isenkramartikler -
Elektrisk og Autogensveisning -
Stanseartikler

G. HALVORSEN

Fredrikstad
Pølsemakeri & Kjøttforretning
Tlf.: Forretningen 1781, 2455
Kontoret 1781

THS. HANSENS EFTF.

Alf Svendsen

Bakgaten 1 - Fredrikstad

«STABBURET»

FREDRIKSTAD

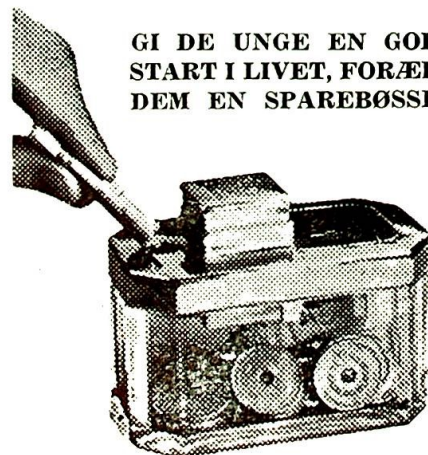
Johan Olsen & Sønner

Murmester og Entreprenørforetning

Kongensgt. 17 - Oslo

Etabl. 1896

Tlf. 42 50 85 - 42 52 23

GI DE UNGE EN GOD
START I LIVET, FORÆR
DEM EN SPAREBØSSE

«KLAR»

Fåes i banker over hele landet